

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 korona.
 VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónapra ..... 3 k. 40 f.
 HIRDETÉSEK:
 Házasbócsa petít sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyitási petít sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. ■
 TELEFON-SZÁM: 184.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, szeptember 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- Mindennapra egy beszéd.
- Aradvármegye az obstrukció ellen.
- Gazdasági tanácsok a vádlottak padján.
- Pör a közjegyző ellen.
- A házasságtörő hitves.
- A megfertőzött Duna.
- Aradi varrólányból amerikai színésznő.
- Fordulat az orvosok harcaiban.
- Mennyi adót fizetünk?
- Az óbudai postarablió.
- Nemzetközi politika a színpadon.
- A szökevény trónörökösne emlékirata.

Aradvármegye

szinvallása.

A ad, szeptember 7.

A maradiság ódon bagolyvái, — igen, ez a megtisztelő jelző szokta érni a vármegyéket. Minthogy az intézmény maga kilencszáz esztendőnél idősebb, a vármegyéket nem tudják másként elképzelni, mint szinig konzervatívnek, a haladás, az új századok friss levegője elől borzongva menekülőnek. A kiváltságok őrizőinek, a multhoz csökönnyösen ragaszkodóknak tekintik őket, akik személy szerint a vármegyét jelentik. A rendi Magyarország utolsó menedéke — még ez is puffog a frázisok között, valahányszor vármegyéről szó esik.

Mindezen pedig mosolyogni kell, amikor Aradvármegye állandó választmányának javaslatát olvassuk, amelyet a vármegye politikai szinvallás-tételére terjeszt elő a megyei közgyűlésnek. Igen, ez a javaslat. Nem

egyszerű rábiccentés, vagy tagadás azokra az átiratokra, amelyek az aktuális politika kérdései ügyében hozzáértek, hanem egyenes, szabatos és férfias megnyilatkozása a vármegye közérzetének.

A vármegye elsőben elítéli az obstrukciót. Komolyan, érvekkel súlyosítva mondja ki ezt s Aradvármegyére e tekintetben senki se háríthatja a következetlenség vádját. A nevezetes vármegyei ellentállás idején Aradvármegye nem csinálta végig azt a harcjátékot, pecsétháborút s egyebet, mint néhány társa; kifejtette és hangoztatta akkor is a törvényes álláspontot, de ennek védelmében nem ment el tovább, mint ameddig hivatásában állott. Az a vármegye, amely akkor az alkotmány érintetlensége érdekében állást foglalt, most joggal mondhatja, hogy ami a parlamentben történik, az az alkotmánynyal való visszaélés.

Es a „rendi“, „maradi“ vármegye igen érdekesen, határozottan foglal állást a választójog tekintetében. Nem kertel és nem hagy rést: kimondja, hogy mily garanciákat kíván és hogy a reform mielőbbi megvalósítását, s a jogoknak minél nagyobb kiterjesztését kívánja. A törvényhatóságok között kevés akadt, amely a választó-reform tekintetében ennyire — elmondhatni — radikálisan foglalt volna állást. Dicsérete Aradvármegyének, hogy ebben a nagy kérdésben nem siklott félre, nem kereste az általánosságokat, hanem a maga szavát a

népjogok kiterjesztése érdekében emelte föl.

Az állandó választmány végül félre nem érthető módon sürgeti a parlament normális rendjének, munkaképességének helyreállítását, az erre vezető eszközök igénybevételét.

A vármegyék megnyilatkozásai, ugylátszik, egymagukban nem változtatják meg a politikai helyzetet. Kétségtelenül jelentősége van annak, hogy egyre több — és lassankint valamennyi — törvényhatóság elítéli az obstrukciót, de azok, akik valamikor a parlament helyetteseül fogadták el a törvényhatóságokat, s mikor a képviselőház nem dolgozhatott, oda tették át a küzdelmet, — azok most nem ismerik el ilyen parlamentpótló intézménynek a megyéket és a városokat. Akkor „a nemzet élő lelkiismerete“ dörgött bennük, most pedig, így mondják „a felülről rendelt bizalomszállítás.“

Azonban Aradvármegye határozata, amely kétségtelenül fedni fogja az állandó választmány javaslatát, így is értékes és maradó hatású lesz. Példája annak, hogy mint felel meg a vármegye lelke, amikor a politikában szinvallásra szólítják föl, s nevezetes dokumentuma annak, hogy a demokrácia, a népjogok terjesztése, az emberi és politikai egyenlőség érdekében mint állt sorompóba egy „korhadt“, „ósvi“ és kiváltságokat paizsoló vármegye. Lesznek, akiknek ez is kevés lesz, lesznek, akiknek sok. Aradvármegye azonban ezzel bizo-

Evforduló.

Irta: Kanizsal Ferencz.

Színhely: negyedik emeleti háromszobás lakásnak a hálószobája. Időpont: reggeltájt, a viznek tejjel történt hamisítása és házhozszállítás után, de még klopfolás előtt.

Két ágy egymás mellett. Az egyikben fölnesszel és nyújtózkodik egy fiatal ur. A sötétben az ablakhoz megy, de közben beleüti a mezítelen lábát egy székbe, mely nagy zajjal felborul.

— Oppardon, — mondja a fiatal ur, a lábához kap és sziszeg a fájdalomtól.

— A fene egye meg! — mondja továbbá, és miután az orrát is megütötte az ablakfélfában, egy gépiesen beidegzett mozdulattal a redőt megriktítja. Párhuzamos csíkok fénylenek föl az ablaknyílásban és a szoba eltelik félhomálylyal. A fiatal ur a tapéta-ajtón bemegy a fürdőszobába, ahonnan tíz percen át olyan prüszkölés hallatszik, mintha egy lovat fürdetnének.

Aztán visszatér és öltözködni kezd. Az inggallér felkapcsolásánál megakad, mert nem találja a gombokat. Gyufát gyújt és benéz az asztal alá. Székre áll és a szekrény tetején kutat. Megállapodik abban, hogy több világosságra van szükség. Az ablakhoz megy, nagyot ránt a szíjon és a redő menydörögve felrobog. Vakító napfény árad a szobába.

Most a másik ágyban megmozdul valaki. Bosszusan dörzöli a szemét és panaszos hangon megszólal:

— Naaa. Ereszd le a rollót.
 — Mindjárt, csak megkeresem az inggombjaimat. Ne zavartasd magad, mókuskám.
 — Hány óra?
 — Félnyolc.
 — Igazán, kíméletlenség téled. Ernő, hogy hajnalban fölvered a feleségedet. Egy csöpp figyelem sincs benned.

— De hát mit csináljak? Tudod, hogy kilenckor halaszthatatlan dolgom van... Nem láttad az inggombjaimat?

— Majd hozatok a cseléddel
 — Köszönöm. A cseléd egy óraig szokott elmaradni. Agyondiskurálja az időt a lépcsőházban a vicinével. Rémes ez a rendtelenség! Egyáltalán nem tudom felfogni Éva, hogy miért nincs itthon legalább tíz-husz inggomb?

— Ne légy ideges. Ma venni fogok százat.

— Fogsz venni, fogsz venni. De most megpukkadhatok. Drága az időm... ezek miatt a rongyos inggombok miatt még elkésem... Kutyának való élet ez, a fene egye meg. Egész nap dolgozom, verejtékezem és nem bírom annyira vinni, hogy kellő számú inggombjaim legyenek.

Az asszony belátja ugyan, hogy van némi alapja az ura zsörtölődésének; ámde eszébe

jut az anyai tanács, mely szerint okos feleség nem türi, hogy az ura fejére nőjön. A zsarnoki szárnypróbálgatásokat könnyen kell visszafojtani. Ugy tesz tehát, mintha az ügy cseppet sem izgatná és becsöngeti a szobalányt.

— Juli, — szól hozzá — elhozták már az ujságot?

— El, kezét csókolom.
 — Hozza be.

Juli behozza az ujságot és kimegy. Éva nagyságos asszony felbőszítő nyugalommal kezdi olvasni a napi híreket; de a zörgő ujság lap mögül lopva szemmel kíséri az urát, aki nagyot nyekkenve, ép most bujt elő az ágy alól, amibe, persze, beleültötte a fejét.

— Megvan! — mondja — csak azt nem értem, hogy a manóba kerültek a gombok az ágy alá, amikor az este jól emlékszem, a rendes helyükre tettem, az ablakdeszkára... Azt azonban remélem, mókuskám, hogy ma venni fogsz a számomra egy csomó inggombot, továbbá egy körömnnyíró ollót; valamint vegyél egy fésűt is.

Az asszony rendületlenül olvassa az ujságot.

— Azt felelhetnéd ugyan, mókuskám, hogy van nekünk-vagy hat-hét fésűnk. Ez igaz. De én már szeretnék egy külön fésűt, külön fiókba zárva, mert mégis disznóság, hogy minden

nyára ép azok számára szolgáltatott bizonyoságot arra, hogy a vármegyékre szükség van, akik talán legnagyobb ellenzői a vármegyei rendszernek. Boldogult Grünwald Béla, ha élne, — az ilyen vármegyéktől nem féltene a modern fejlődést, a demokratikus állam ideáját.

Minden napra egy beszéd.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 7.

A képviselőháznak ma rövid, harmadféléórás ülése volt. A holnapi kolozsvári E. M. K. E. ünnepre való tekintettel, melyre a képviselők közül sokan leutaznak, az elnök már egy óra előtt berakasztotta az ülést. A Háznak most három napos szünete lesz. Kisasszony-napjára és a közbeszó ünnepre való tekintettel hétfőig nem tartanak ülést.

Ma a védőreformmal is foglalkozott a Ház, a Kossuth párti Bottlik Iván mondott hosszabb beszédet a javaslatok ellen.

Elnök: Berzeviczy Albert.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Elnök jelenti, hogy szeptember 11 ikén Erzsébet királyné halálának évfordulóján a budavári templomban rekviem lesz, melyre a miniszterelnök a képviselőházat is meghívta.

Bemutatja a beérkezett feliratokat.

Esterházy Mihály gróf mindegyikre indítványt adott be, amelyekre az ellenzék nyolc névszerinti szavazást és azok holnapra való halasztását kérte, amit az elnök elrendelt.

Elnök jelenti, hogy az Emke jubiláris közgyűlése holnap délelőtt lesz. Arra tekintettel, hogy az Emke kolozsvári gyűlésére a képviselők nagyobb számban kívánnak elutazni, javasolja, hogy a mai ülés egy óráig tartson.

Hock János indítványozza, hogy már 12 órakor legyen vége az ülésnek.

A többség az elnök előterjesztését fogadta el.

(Ujra az igazságügyminiszter.)

Bakonyi Samu a házszabályokhoz szól és szót tesz az igazságügyminiszter tegnapi ki rohanásait. (Eljenzés a munkapárton.)

Podmaniczky Endre: Maguknak szabad görömbösködni, nekünk nem?!

Mártonffy Márton: Komédiáznak! (Folytonos zaj.)

Bakonyi Samu: Azt mondta a miniszter, hogy a Háznak dolgoznia kell. (Zaj.)

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy csak a házszabályok 125. §-ának alkalmazásáról szólhat.

Bakonyi Samu: Senki sem állíthatja, hogy a mi pártunk nem dolgozik.

Ellenmondás: Komédiáznak.

Bakonyi Samu: Azt nem lehet rossz néven venni, hogy a nemzet veszedelmét jelentő védőjavaslatok ellen harcolunk. A közvélemény velünk van. A törvényhatóságok megnyilatkozásának értékéről lehetne vitatkozni. Ha itt sok kormányelőterjesztés volna, akkor érthető lenne, hogy sürgetik a munkát. De semmi javaslat sincs előttünk.

Fölkiáltás: Ez házszabály? (Zaj.)

Bakonyi Samu: El kellene előbb végezni a polgári perrendtartást.

Hencz Károly: Ez házszabály? (Zaj.)

Bakonyi Samu: A közszabadság intézményes biztosítására is szükség lenne.

Rudnay Béla: Önök vétének ellene!

Bakonyi Samu: El kellene intézni Lovászy indítványát a sajtószabadságról. Ezek volnának a sürgős tennedők, de ezekkel nem törődik az igazságügyminiszter és azzal sem törődik, hogy a perrendtartás életbeléptetéséről szóló javaslat ide kerüljön. Mi dolgozni akarunk.

Felkiáltás: Látjuk!

Rudnay Béla: Fel akarják megint emelni a kvótát? (Nagy zaj.)

Bakonyi Samu: Pártom nevében jogosan követelem, hogy adjanak munkát a parlamentnek.

— Hogy megint obstruálhassanak!

— Ismerjük az őszinteségüket.

(Folytonos nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Rudnay Béla: Ez nem házszabály!

Kun Béla: Hát hány elnök van?

Fodor Kálmán közbeszól.

Matthay Tivadar: Nem Fodor Kálmán ur az elnök. (Zaj.)

Bakonyi Samu: A nemzet érdekeit szolgáló javaslatokat nem fogjuk megobstruálni. Tessék előállni a javaslatokkal. Akkor majd dolgozni fogunk. (Ellentmondás jobbról. Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Következik a névszerinti szavazás...

Mikosevits Kanut: Nos lám, hogyan dolgoznak. (Zaj.)

Rudnay Béla: Ők csak kvótát szeretnek emelni! (Folytonos zaj.)

Elnök: Kénytelen leszek az ülést felfüggeszteni

Fölkiáltás jobbról: Hagyjuk őket dolgozni! (Derűség.)

Elnök: Következik a névszerinti szavazás Aradváros feliratának mely bizottsághoz való utasítása tárgyában.

Mikosevits Kanut: Tessék kivonulni! (Nagy zaj.)

Fölkiáltás: Menjének sörözni!

Az incidens ezzel véget ért és megejtették a napirenden levő névszerinti szavazásokat.

(A Kossuth-párt szónoka.)

A napirendre kitűzött névszerinti szavazások, minthogy Lovászy Márton ellenindítványait visszavonta, elmaradtak.

A Ház többsége ezután névszerinti szavazással elveti az aradi népgyűlés kérvénye dolgában az ellenzékéről beterjesztett ellenindítványt.

Bottlik István utal arra, hogy a hadképesség fokozása, a fegyverkezés tökéletesítésének kérdése évtizedek óta uralkodik a világpolitikán. Ilyen körülmények között természetesen és megokoltnak találja a magyar kormányt is azt a törekvést, hogy hadikészültségünket fokozni és a többi nagyhatalommal egy szintre emelni igyekezik. A javaslatról hozzájárulását mégis megtagadja, mert a javaslattal szemben egyrészt katonai szempontokból vannak súlyos aggodalmi, másrészt, mert a kormány a javaslat benyújtásakor figyelmen kívül hagyott oly politikai szempontokat, melyek a javaslattól elválaszthatatlanok. A katonai szempontokon kívül a javaslatnak az a része sem elégti ki, amely a katonai közigazgatásnak a polgári hatóságokkal viszonylatban lévő részére vonatkozik és amely a katonai hatóságok hatáskörét a polgári hatóságokéval szemben túlságosan kiterjeszti a ráter a védőreform tárgyalására.

A néphadsereg erejének gyökere a nemzeti érzés, ez az érzés pedig elsorvad egy olyan intézmény talajában, amelytől idegen. A javaslatot nem fogadja el. (Lelkes éljenzés és taps a baloldalon.)

Az elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését hétfőn tizenegy órakor tartja. Az ülés ezzel egy óra előtt véget ért.

A képviselőház szünete. Budapestről jelentik: A képviselőháznak a holnapi ünnep miatt kétnapos szünete lesz. A jövő hétfőn lesz a legközelebbi ülés és pedig délelőtt tizenegy órakor. A mai ülés már háromnegyed egy órakor véget ért, mert ma délután számos képviselő Kolozsvárra utazott az E. M. K. E. jubiláris közgyűlésére.

A miniszterelnök a királynál. Mint a Magyar Tudósító jelenti, Héderváry gróf miniszterelnök a jövő hét elején audiencián jelenik meg a király előtt.

reggel fél órát azzal töltök el, hogy valamelyik fésűből a te szőke hajszálaidat szedegetem ki. Ilyesmiből igazán sem időm, sem kedvem.

Ezt már nem nyelheti le Éva asszony megjegyzés nélkül, és szőszake fejcskáját kidugva az újságlap mögül, (olyan ez, mint a mikor a krampusz előugrik a skatulyából), szaporán pergeli a nyelvecskáját:

— Volt idő, uram, amikor szívesen lett volna juhász kutya annak fejében, hogy a fésűből kiszedegesse a hajszálaimat.

— Legyen nyugodt, asszonyom, ez így is van. Mert juhász kutya lettem, mert valóságos kutya vagyok idehaza. Egy utolsó kutya aki kap ételt, kap fekvőhelyet, de akivel még a cseléd sem törődik. Minden jogos igényemről magamnak kell gondoskodnom. Ha én nem szólok, hogy haza kell hozatni a pucérájából a fehérneműmet, itéletnapig ott maradnak: mert se neked, se a szobalánynak az ilyesmi nem jut eszébe. Egész nap padlót vikszeltek, kilincset fényesíttek, és a multkor is egy csópp padlófényezés volt a karfiol-levesben, pedig az a kedvenc levesem. Nem, drága asszonyom, ez így nem mehet tovább. Mit mondjak? Nincs is igazi otthonom. Ha fesztelenül akarom magam érezni, tényleg a kávéházba kell mennem.

— Tehát bevallja...

— Minek tagadjam? A szőnyegre nem szabad rálépni, mert drága; ha a padlóra lépek, még a szobalány is rámszól, hogy nagyságos ur, miért nem vigyáz, lássa, ott a cipőtalpának a nyoma... Most újra vikszelhetem,

a frász törje ki. Igen, így merészelt hozzám szólni a te dédelgetett Julid, akit a mama ó nagysága sózott ránk, és egészen puff voltam, és elfel-íttem megkérdezni, hogy kit törjön ki sajátképen a frász: engemet-e, vagy csak a padló? Ezt a Julit én ki fogom rugni. Lehet, hogy a mama ezért mérgében megpukkad, de azt se bánom.

Az asszony még mindig közönyt tettette, pillant föl az újságból:

— Mit vétett neked a szegény mama? Miért szírod az anyámnak az istenét? Gondolod, hogy ez finom?

— Szemtől-szembe így rágalmazni! Nem igaz. Én nem szídtam a mama istenit. Mikor hallottad ezt tőlem?

— Nem állítom, hogy szóval mondtad. De azt igenis tudom, hogy gondolatban szépet kívánsz a szegény jó mamának. És épen most, amikor már egy hete nem irt levelet. Attól tartok, hogy beteg szegényke.

— Ah? Beteg? Tulél az mindnyájunkat. Keresztben áll benne a lélek.

— Hagyd ezeket a népies szölamokat. A nélkül is elég nagy paraszt vagy.

A fiatal férj nagyot nyel és elhatározza, hogy most már azért sem enged a negyvennyolcból Ugy érzi, hogy őt itt csakugyan elbanyagolják és folytatja fejtegetéseit:

— Nézze, asszonyom, ön eltér a tárgytól. Ön azonban felejtí, hogy hiába imputálja nekem, hogy én a becses mamája ó nagyságának az istenét szídom. Hiába, mert egyrészt

köteles tisztelettel vagyok az érdeemes hölgy iránt, aki önt, asszonyom, fölnevelte, bizonyára több igyekezettel, mint sikerrel és akit utóvégre nem vonhatok felelősségre azért, mivel önnek az anyja; hiába, mert másrészt ön nem hoz engem dühbe és nem térít el a tárgytól. Miért nincs madzag a sárga cipőmben? Ma azt akartam fölvenni. De nem lehet. Már egy hete nincs benne madzag.

— Hozatok.

— Köszönöm, már késő. Fekete cipőt hoztam. Előbb kellett volna hozatni. Már tegnapelőtt is későn lett volna.

— Hát miért nem szól, ha elszakadt a cipőmadzag? Honnén tudjam én azt? Talán az újjamból szopjam?

— Látja, ez az. A jó asszonyt nem kell figyelmeztetni semmire sem. A jó asszony magától kitalálja az ilyesmit. Utána lát a dolgoknak... Hol a hőzentrágerem?

— Keresse meg.

— Én nem kerem.

Férjúrám becsöngeti a szobalányt:

— Nem látta Juli, a hőzentrágeremet?

— Dehogy nem, nagyságos ur, — feleli a cseléd konfidens vigyorgással. — két szercesen ember vitte, vállra akasztott rudon, a Gellérthegy felé.

— Juli! Ne bizalmaskodjék! Ezt nem tárom! Keresse meg a hőzentrágeremet!

— Igenis! — szól a Juli és kimegy a szobából.

Aradvármegye az obstrukció ellen.

— Az állandó választmány határozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

Szombaton veszi tárgyalás alá Aradvármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlésben Versec város három átiratát: amely a katonai javaslatokkal, a választóreformmal foglalkozik és amely az obstrukció ellen szól. Az ország törvényhatóságai egymásután csatlakoznak a verseci átirathoz és majdnem minden héten újabb fölrít tiltakozik az obstrukció tulajdonosai ellen. Szombaton minden valószínűség szerint Aradvármegye közgyűlése is ilyen értelmű határozatot fog hozni.

Erre enged következtetni a megye állandó választmányának mai ülése, amelyben a szombati közgyűlés tárgyait elkészítették. Minden külső ellenzéki agitáció és beveskedés dacára az állandó választmányban egyetlen hang sem szólt a verseci átirat ellen, hanem egyhangúlag elfogadták az alispán javaslatát, amely szerint Aradvármegye is feliratot intéz a képviselőházhoz az obstrukció ellen. A vármegye felirata, amelyben azt az állandó választmány javaslatához híven hozzák meg, nemcsak a kormány iránti bizalomnak kifejezője, hanem a választójogi reform sürgős és fontos kérdéséről is pregnans állásfoglalást tartalmaz.

Az állandó választmány üléseit délelőtt 11 órakor nagy érdeklődés mellett nyitotta meg Urbán Iván főispán.

Schill József főjegyző ösmertette Versec város július 26-án kelt obstrukció ellenes átiratát, amelyre a következő határozatot javasolja: „Aradvármegye törvényhatósága Versec város átirata kapcsán a jelenlegi parlamenti küzdelem központjában levő politikai kérdésekkel, a már hónapokon át folytatott vita módjával és az általános politikai helyzettel törvényadta jogánál fogva foglalkozván, azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a magyar kormány a kormányra léptekor adott programot mindenben be fogja váltani.

Nevezetesen reméli és ezt elvárja, hogy a legutóbbi népszámlálás alkalmával összegyűjtött adatok soron kívüli feldolgozása után a választójognak a történelmi fejlődés, a nemzeti érdekek és a lakosság műveltségi fokának szem előtt tartásával tervezett demokratikus, lehető széleskörű kiterjesztésére vonatkozó

törvényjavaslatot azonnal az országgyűlés elé fogja terjeszteni.

A jelenleg szönyegen lévő véderőreform javaslatokkal szemben kijelenti a törvényhatóság, hogy mintán azok törvényes előkészítés után terjesztettek az országgyűlés képviselőháza elé és vétettek az által tárgyalás alá, a melynek hatásköréhez tartozik, hogy azok elfogadása kérdésében már most határozzon: ezen ügyben való állásfoglalást és irányítást a maga részéről szükségesnek nem tartja.

A házszabályok hézagainak kihasználásával megindított, az érdemleges komoly tárgyalást, határozathozatalt s eként a többségi akarat érvényesítését meggátoló obstrukciót azonban elítéli és felette kívánatosnak tartja, hogy a parlament rendes munkamenete az ország fejlődése és haladásához szükséges sürgős törvényalkotások érdekében mielőbb helyreállíttassék.

Miről a magyar országgyűlés képviselőházát feliratilag értesíti.

Az állandó választmány élénk helyesléssel fogadta a határozatot, amelyet tehát a szombati közgyűlés elé úgy terjesztenek, mint az állandó választmány egyhangú javaslatát. Miután pedig a határozat a választói reformmal és katonai javaslatokkal is foglalkozik már, a másik két verseci átiratot egyszerű tudomásul vételre fogják ajánlani a közgyűlésnek.

Gazdasági tanácsnok a vádlottak padján.

(Hogyan gazdálkodnak Félégyházán.)

Távirati tudósítás.

Kecskemét, szeptember 7.

Érdekes tárgyalás folyik a kecskeméti törvényszék büntető tanácsa előtt. Előkelő állást betöltött, gazdag uri ember, Dobák Ferenc Kiskunfélegyháza volt gazdasági tanácsnoka került a vádlottak padjára, a vádirat szerint azért, mert a Btk. 361 §-ába ütköző, a 362 § a szerint hivatalból üldözendő és a 363 § a szerint minősülő és büntetendő hűtlen kezelés bűntette, továbbá tiszteletbeli a Btk. 394 §-ába ütköző közokirat hamisítás bűntette címen van vádolva, hogy mint Kiskunfélegyháza város megválasztott gazdasági tanácsnoka, tehát a város gazdasági ügyeinek és vagyonának kezelésére hatóságilag megbízott személy, megbízása körében, Kiskunfélegyháza városának, melynek érdekeit előmozdítani lett volna kötelessége,

jogtalan vagyoni haszon szerzése céljából kárt tett azzal, hogy az ő magán gazdaságában teljesített munkákért a napszámot a város pénztárából fizettette ki. E bűncselekményben vádlott-társaként Horváth Gergely volt városi kertész szerepel.

A tárgyalásra harminckét tanu van beidézve.

A vádirat felolvasása után elnök nyilatkozattételre hívta fel a vádlottakat.

Az elnök először Dobák Ferencet hallgatta ki. Dobák Ferenc 55 éves, 1903. június végén választották meg Félégyházán gazdasági tanácsnoknak s ezt az állást 1907. december 7-ig töltötte be. Évekkel ezelőtt adóügyi tanácsnok volt városának. Állásától legutóbb azért vált meg, mert fegyelmet indítottak ellene. Nem akarta magát hajszáknak kitenni, a vagyoni felelősség fenntartása mellett lemondott hivataláról. Dobák Ferenc 250,000 korona ingatlan vagyon fölött rendelkezik. A bűnvádi eljárást pedig 78 korona s néhány fillér miatt indították, mert állítólag a város részére felfogadott munkások közül hármat saját szőlőjében alkalmazott.

Érdekes, hogy a vádtanács ezt a vádat is leszállította, mert az előzetes eljárás folyamán már tisztázást nyert, hogy a vád tárgyává tett két napszamos nem dolgozott a tanácsnoknál s így a vád mindössze egy Cseh Károly nevezetű munkás által teljesített 46 napra vonatkozó munkára áll.

És ennek a bűnyűnek a tisztázására 37 tanu vonult fel.

Dobák Ferenc kijelentette, hogy bűnösnek nem érzi magát, mert a szőlőjében alkalmazott munkásokról való rendelkezést kapására ruházta: nem tudja, kik dolgoztak nála, akik azonban ott dolgoztak, azoknak megfizetett.

Másodrendű vádlott szintén nem érzi magát bűnösnek.

Cseh Károly munkás a vád tanuja, mindenáron azt igyekezett bizonyítani, hogy ő a város pénzén Dobáknak dolgozott.

Molnár Béla dr. polgármester, Rády Lajos dr. főjegyző, Dóczy Pál városi mérnök, Tóth Imre tb. tanácsnok erkölcsi tanúként szerepeltek és valamennyien kifogástalan, gaval-lér uri embernek mutatták be Dobák Feren-

— Na. Mit szólna ehhez, Éva? — kérdezi a férj.

— Én ugyanezt akartam kérdezni.

— Ugy? Hát kérdezd.

— Nos, — veti föl élesebben a szót az asszony, leül az ágy szélére és rózsás ujjával rábököl az újság napihir-rovatára — mit szólna ehhez?

— Mihez?

— Ehhez! Olvasd el. Az a Blériot, aki egy nimolista mérnök volt, most milliomos. Itt áll nyomtatásban. Milliomos.

— Hát aztán?

— Itt egy másik nír Lehár Ferencről. Megírja a lap, hogy eddig tizmillió koronát szerzett magán a „Vig özvegy“-en és öt óriási bérházat Bécsben.

— No, és?

— No, és nekünk házbért kell fizetnünk ezért a nyomorult lakásért, mert nincs házad. Egy se. De gyerünk tovább. Itt szó van egy amerikai ügyvédéről, aki egyetlen pörrel felmillió dollár tiszteletdíjat keresett. Látod, ez az. Milyen boldog lehet ennek az ügyvédnek a felesége. Vagy a Lehárné. Vagy a Blériotné... Azoknak aztán van jó uruk, aki nemcsak tömegtelen pénzt szerez, de dicsőséget és világhírű nevet is... Most beszélj, pupák! Mit tudsz te?

— Lárifári. Különb is a józslés nevében megtiltom neked, hogy azokat a tiszteletreméltó urihölgyeket, akik férjeik valódi muzsáinak tekinthetők, aminthogy azok is: per Blériotné,

Lehárné emlegesd, mintha bizony barátnőid volnának, mintha Stornitzernéről, néán Natovitznéről, volna szó...

— Csak ne beszélj. Dühöngsz, ugy-e, de még dühödben is Natovitzné jut eszedbe. Az a vén kacér, a plombált, sárga fogaival és a vattatömésű, nyári piké bluzával! De, annyit mondhatok, ha észreveszem, hogy gyanum alapos, akkor megtáncoliatlak! Szemet szemért, fogat fogért! Ugy vigyáz!

Juli szobalány visszatér és diadalmasan lobogtatja kezében a hózentrágert:

— Megvan.

— Hol a pokolban volt?

— Az este véletlenül belekevertem a szennyesbe. Jó, hogy még nem jött el a mosónő, különben elvitte volna.

— Takarodjék a szemem elől, Juli!

— Megyek már, no. Ugy látszik ballábal kelt föl a nagyságos ur, — morfondíroz a szobalány, miközben kivonul.

Férj uram most már sietve igyekszik befejezni az ölködést, mert csakugyan eljár az idő. Miközben gondos frizurát csinál a tükör előtt, az asszony folytatja a nyelvelést:

— Hiu vagy. Persze, tetszeni akarsz az asszonyoknak. De engem, nem féltékenységből, mert hiszen már nem szeretsz, hanem merő fősვნყնყնყնból, ugy járatsz, mint egy hamupókét. Nincs szived, hogy egy divatos kalapot vegyél. Egyik kalapom ócskább, mint a másik. Már ki se mehetek az utcára. Nincs miben... Ernő! Mit akarsz ott, a szekrénynél?

— Tiszta gallért akarok kivenni.

— Majd én! — kiált az asszony és mint a lapda, fürgén a szekrény elé pattan és félre akarja tolni az urát:

— Ne kotorásszal a szekrényemben!

— Ne? És miért ne? Ej, kicsikém, mit rejtegetsz a szekrényben?

— A szeretőmet! Te számár.

— Nem addig van az. Rossz viccekkel nem ütöd el a dolgot. Mit rejtegetsz a szekrényben? Leveleket? Biztosan a mamától. Hadd látom, miket irt az a vén sárkány, mikre biztat már megint.

A fiatal pár dulakodni kezdett. Végre is a férj lett a győztes. Kinyitotta a szekrény ajtaját és annak felső polcán észrevett egy vadonat-uj, plörözös női kalapot.

— Tehát ezt rejtegetted?! — kiáltott és a kalapot előcibálva, a szoba közepére dobta. — És mibe került?

— Nem volt drága, Ötven korona velt.

— Ez? Ötven korona? Hohó, megeszem ezt a kalapot, ha az árért legalább kétszáz koronával nem tartozol. Nahát, most már mindent tudok. Adósságokat is csinálsz a hátam mögött. Jól van. Nagyon drága lesz még neked ez a kalap!

A házaspár villámló szemmel nézett egymásra. Az asszony az ajkát harapdálta vad indulatában és kiméletlenül ríposztózott:

— Hát aztán? Majd megfizeti a kalap árát a mama. Van a mamának pénze.

cet, akit arra nem tartanak képesnek, hogy a várost megkárosítsa.

Ítéletet csak holnap hoznak az ügyben. A tanácsmokat előreláthatólag felmentik.

A megfertőzött Duna.

— Terjed a kolera. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 7

Mig a fővárosban már harmadik napja nem fordult elő újabb pozitív koleraeset, ugylátszik, Ujpesten kiujult a veszedelem. Tegnap óta egy gyanus haláleset és több megbetegedés történt a felől, hogy az új esetekben is koleráról van szó. A belügyminiszter Pozsonytól Orsováig egész sereg orvosi állomást létesített, amelyek az érkező és induló hajókat szigorúan megvizsgálják. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert már négy hajós-ember betegedett meg koleraiban a fölfehető, hogy a Duna vize ismét meg van fertőzve. Mint Bécsből jelentik, ott meghalt az ázsiai koleraiban megbetegedett asszony s négy gyermekéről szintén megállapították már, hogy koleraiban szenvednek.

A budapesti esetek.

Özvegy Markusek Imrénéé p'la rétás-asszonyról, aki a minap koleraiban körülmények közt meghalt, a bakteriológiai vizsgálat ma megállapította, hogy *ázsiai koleraiban hunyt el*. Tegnap a Balassa-utca 6. számú házából, a Nagyköröna utca 12. számú építkezéstől és a Drégely-utca 5. számú házából szállítottak be egy-egy napszámost a megfigyelő-kórházba. Az orvosi vizsgálat azonban mindhármukról megállapította, hogy nem koleraiban szenvedtek. A tegnap szállított Flórián Sándor állapota igen súlyos.

Minthogy bebizonyosodott, hogy a legtöbb kolerafertőzés a Dunavíz használatával kapcsolatban fordult elő, *Magyarevits Mladen dr.* tiszti főorvos elérkezettnek látta az időt arra, hogy a Duna őrzésére és használatára vonatkozóan ugyanazoknak az intézkedéseknek az életbeléptetését hozza javaslatba, amelyek a múlt évben már fennállottak; nevezetesen, hogy az upesti és a ferencvárosi összekötő hid alatt egy-egy úgynevezett tanyahajót állítsanak föl, amelyen állandóan orvos tartózkodjék. Az orvos minden Budapestre jövő akár személy,

akár teherszállító hajót megvizsgál, az esetleg gyanusnak talált betegeket kiszállítja, a többi utast izolálja és csak beható orvosi vizsgálat után bocsátja a hajót tovább. Azoknál az előjárásoknál, amelyeknek területén gyanus megbetegedések fordultak elő, állandó éjjeli inspekciós szolgálatot szerveztek.

A gödöllői főszolgabíró ma táviratban értesítette a fővárost, hogy a holnapi, Kisasszony-napi Mária Besnyőre hirdett búcsút a koleraira való tekintettel *megtiltotta*. Ugyancsak távirat érkezett Vác rendőrkapitányától is, aki a szeptember 10. ikl váci búcsu megtiltásáról adott hírt.

Ma délelőtt három koleraiban beteg vittek be a Szent Gellért kórházba. A Koszoru-utcaiban összeesett Kovács István ötvenhárom éves kocsis, aki a Szűz utca 9. számú házában lakik. Mivel az orvosok koleraiban találták, a beteget bevitték a Szent Gellért-kórházba. Ma reggel Juhász Irma tizenöt éves muokásleány, aki a Müller-féle festékgyárban van alkalmazva, beállított a mentőegyesület Markó-utcai palotájába azzal, hogy rosszul érzi magát, segítsenek rajta. Azután összeesett. A mentők megállapították, hogy Juhász Irma koleraiban Nyomban értesítették a tiszti főorvost, aki kiment a mentőegyesület épületébe s megvizsgálta a leányt és ő is koleraiban találta. Juhász Irmat a Szent Gellért-kórházba vitték, a mentőegyesület palotáját pedig az orvosokkal együtt fertőtlenítették. Ma hajnalban a Margitidnál horgonyzó 42 es számú uszályhajón, amely Mohácsról érkezett, koleraiban tünetek között összeesett Tóth Károly hajós. Beszállították a Gellért kórházba, a hajón lévő embereket pedig a fertőtlenítő intézetbe vitték.

Budapestről jelentik: *Flórián* román munkás, akit tegnap a Hajnal-utóából szállítottak be a Gellért-kórházba, ma meghalt. Megállapították, hogy betegsége ázsiai kolera volt. Nagy riadalmat keltett ma este a Podmaniczky-és Bajnok-utca sarkán, hogy *Haicsik Józsa* 19 éves cselédeleány koleraiban tünetek közt ott összeesett. A járványkórházba szállították.

Ujpesten.

Tegnap reggel föloldották a kolera fészket, a Leiner gyárat a zárlat alól s ezzel Ujpesten teljesen kolera mentesnek jelentették ki. Ugy látszik azonban korai volt az upestiek öröme, hogy sikerült megszabadulniok a rettenetes rémtől, mert tegnap óta gyanus megbetegedések és egy gyanus haláleset is történt a városban.

történt volna, pajkos kedvvel kuporodott az ura ölébe és hízkelődően simult hozzá:

— No, olvasd öregem.

A férj fontoskodó hangon kezdte a levél felolvasását, de elfogultan folytatta (köhintvén közbe-közbe) és elérzékenyülve végezte:

— „Kedves gyermekeim! Fozadjátok el tőlem szívesen ezt az ezer koronát, melyet azért küldök pénzeslevélben és expressz. hogy holnapután reggel kapjátok meg. Holnapután van ugyanis esküvőtök első évfordulója és azt akarom, hogy házasságotok második esztendeje már az első nap, az első napnak már a reggelén, jókedvvel, szerencsével kezdődjék. Legyetek ezentul is boldogok, gyermekeim és szeressétek egymást. Ezer csókkal minden jót kívánó anyátok.”

A fiatal asszonynak könybe borult a szeme.

— Olvasd tovább.

— Nincs tovább.

— Dehogynincs. Hát az utóirat?

— Az ám. Hiába, a nők utóirat nélkül nem tudnak levelezni. Nézzük csak. „Utóirat: Egy apró emberről nincs még hír? Mikor leszek nagymama?”

Ezen aztán az ifju menyecske végleg sirva fakadt. Könyek közt mondogatta:

— Ma egy éve volt az esküvőnk... Egy éve épen...

Férj uram sürgősen rágyújtott egy szivarra és így szólt:

— Én nem tudom, de ujabban ezek a szivarok roppant erősek. A reszelt torma se marja csipősebben az ember szemét, mint ennek a szivaroknak a füstje...

A Váci ut 56. számú házában, amely közel van a Leiner-gyárhoz, rosszul lett tegnap egy kis fiu, *Javorek András* három esztendőes gyermeke. A hatósági orvos, akit a beteghez hívtak, nagy mértékben koleraiban találta őt s beszállította a járványkórházba. A szerencsétlen fiucska ott meghalt ma reggel.

Ujpest közegészségügyi tanácsosa, *Tanos Pál* még tegnap délután megtette a szükséges óvintézkedéseket.

A kis fiu örülékét Budapestre küldötték az országos kolera laboratóriumba. Minden jel arra vall, hogy a kis beteg *ázsiai koleraiban halt meg*.

Ma reggel különben egyszerre egy egész családot is beszállítottak az upesti járványkórházba, mert a családnak mind az öt tagja koleraiban tünetek közt megbetegedett és pedig *Jankovics Antal*, a Schreiber féle fatelep munkása, a felesége és három gyermeke, a tiz esztendőes *József*, a négy esztendőes *István* és a másfél éves *Piroska*.

A vidéken.

A bácsmezei *Palánka* községben a *Baross* nevű vontatóhajón, amely a múlt szombaton indult el Ujpestről, tegnapelőtt rosszul lett *Tóth Mózsa* munkás. Mivel koleraiban találták, beszállították az ottani járványkórházba, a hajót és legénységét pedig vesztégyár alá helyezték. Ez az óvatosság helyénvaló volt, mert — mint értesülünk — az országos kolera laboratórium, ahová elküldték *Tóth Mózsa* váladékát, ma reggelre megállapította, hogy a palánkai beteg *ázsiai koleraiban szenved*.

Pozsonyból jelentik, hogy *Súly* községben, ahol két asszony meghalt koleraiban, egy újabb koleraeset történt.

Őrzik a Dunát.

A Pozsonytól Orsováig terjedő Dunaszakaszon mentén a múlt évben létesített orvosi vizsgáló állomásokat a belügyminiszter mai rendeletével újra életbe léptette. Ennek következtében Pozsonyban, Gönyűn, Komáromban, Garamkövesden, Budapest felső és alsó részén, Mohácsban, Baján, Apatinban, Ujvidéken, Pancsován, Bázsián és Orsován minden érkező és induló hajón az állomásra kirendelt orvos beható vizsgálatot végez.

Bécsben.

Bécsből jelentik: *Jäger Mária*, aki ázsiai koleraiban feküdt, ma reggel meghalt. A most befejezett bakteriológiai vizsgálat az asszony gyermekei közül *Jäger Teréz* hét hetes csecsemőn és *Jäger Mária* öt éves gyermekén szintén megállapította a koleraibaktériák jelenlétét. A három éves *Jäger Mihályon* ez, mint már jelentettük, még tegnap megállapították. Az egészségügyi állomáson elhelyezett hét éves *Jäger Julia* is gyanusnak látszik.

A hadügyminiszter utódja. Bécsből jelentik: *Schönaich báró* utódja a hadügyminiszteri állásban *Auffenberger Mór* lovag lesz, aki valószínűleg már a legközelebbi napokban elutazik a magyarországi hadgyakorlatra.

Ejjele jelentik: Miután a hadügyminiszternek jogában áll személyét illető ügyekben közvetlen a kabinetirodával érintkezésbe lépni, nem is lehet tudni, hogy *Schönaich báró* csakugyan beadta-e a lemondását. Maga a hadügyminiszter ez ügyben a legnagyobb tartózkodást tanusította és semmiféle nyilatkozatot nem tett. Ennélfogva az összes lapokban megjelent nyilatkozatok csak kombinációk. Hogy csakugyan válság uralkodik, arra mindössze az bizonyították, hogy a *hadügyminiszter nem vesz részt az idei hadgyakorlatokon*. A helyzet tisztázása csak a király Bécsbe való megérkezése után fog megtörténni. Ami pedig az esetleges utód személyét illeti a legnagyobb kilátásai *Krobotu tábornoknak* vannak, bár igen sok magasrangú tiszt van kombinációba véve.

— Van a fősvény boszorkánynak, van. Most még több lesz neki, mert te sem kerülsz pénzébe, mióta hozzám jöttél feleségül. De nekem ugy sem kell a pénze. Megtiltom, hogy bármit elfogadj tőle! Megtiltom!

Az előszobából e pillanatban csengetés hallatszott. Szerencsére, mert a két ideges ember szenvedélyei már a végsőkig korbacsolódtak és talán elköveti valamelyik azt a jóvá nem tehető, soha meg nem bocsátható és végzetes hibát, hogy megüti a másikat. A csengő éles szavára, mely valami idegennek a jövetelét jelezte, megrettenve és szégyenkezően hőkentek vissza...

— Ekszpressz-levél! — jelentette Juli — tessék kijönni és aláírni, nagyságos ur.

Pár perc múlva a férj boldogan mosolyogva, tánclepekben ugrott be a szobába:

— Mókuskám! — kiáltotta vígan. — Nézd, mennyi pénz! — és egy ezerkoronás bankjegyet lobogtatott a kezében.

Az asszony mohón érdeklődve kérdezte:

— Ezer korona?

— Igen.

— Ki küldte?

— A mama küldte, expressz pénzeslevélben.

— A mama?

— A mama! Az édes, drága, jó mama.

— Nem irt semmit?

— Az ám. Hogy ne irt volna, mókuskám, de még nem olvastam el. Gyere csak, ülj ide, olvassuk el ketten.

Az asszony, mintha az imént semmi sem

Aradi varrólányból amerikai színésznő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

Egy furcsa, hosszú papírlapodó fekszik előttem. Majdnem egy méter hosszú színlap köröskörül nemzetiszínű szegélyvel. A színlapból kiderül, hogy a new-yorki magyar színtársulat a Szatmár és vidéke magyar betegsegélyző-egylet javára szeptember 16-án a Czigánybárót játssza a 150 east 58 th streeten levő Palm Gardenben.

Igen kérem, a Czigánybárót. A színlepton mindjárt ott is vannak a szereplők fényképei. Jelmezekben. Igen ott vannak diszmagyarban. Rosenbaum Ármin, Deutch Miksa, Gelbstein Rezső, de azért nem kell mindjárt rosszra gondolni, mert van közöttük Bihari Sándor, Karacs Imre és Csongrádi István is. És hogy ott kint sem tudnak jobban magyarul, mint itt, azt bizonyítja, hogy a „diszletek egy elsőrendű angol színházról lettek beszerezve”. A második felvonásbeli toborzót pedig Peregi Mariska járja.

A kis Mariska tehát karriert csinált. Nem lehet senkitől sem rossz néven venni, ha nem ismeri Peregi Mariska nevét, pedig aradi leány. Aradi leány, ezt meg kell állapítanunk, mert ha még egyelőre nem is, de talán valamikor még büszkének leszünk rá, hisz már felvitte a „szóló toborzóig”.

A kis Mariskának apja igen tekintélyes házmester volt itt, Mariska pedig a varonesse-ek társadalmi osztályába tartozott. Nem lett volna azonban valódi varrólány, ha színpályára nem kíváncskozott volna. Mariska még alig volt tizenhárom éves s már folyton a színház körül ólálkodott.

Ebben a tekintetben újító volt a kis Mariska. Eddig ugyanis szabályszerint 17—18 éves korukban állottak be a derék varrólányok statisztáknak vagy kóristánóknak. Mariskának azonban sürgős volt a dolog, nem várhatott négy-öt évig. Az ő újítása nyomán ma már vagy négy-öt kiskorú nőcske szaladgál a színház körül.

Mariska azonban nem elégedett meg a statisztálással. Az ő véleménye szerint nem is színésznő az, akinek nincs felnőtt ideálja. Miután pedig ő izzig-vérig színésznő akart lenni, hozzátűzött, hogy ezt a hibát eltüntesse.

Kiválasztott magának egy fiatalembert, aki a szerep betöltéséhez alkalmasnak látszott. Az most mellékes, hogy a fiatalember véletlenül gazdag is. Azután egy szép nyári este, midőn a fiatalember egyedül sétált, egészen aszfaltbetyár módon hozzászallakozott s a védtelen embernek bevallotta szerelmét.

A kis Mariska csinos leány volt s a fiatalember — zordonan „nem”-et mondott. Nem azért, mintha a kis ambiciózus leány nem tetszett volna neki, hanem egészen különös okból. A hódító ugyanis hirtelenében a büntetőtörvénykönyvre gondolt. Arra, hogy a kis Mariskát szeretni, épen azért, mert kicsi, a paragrafusokba ütközne.

A kis Mariskát azonban nem lehetett ily könnyen visszautasítani. Másnap születési bizonyítvánnyal felfegyverkezve állított be szerelméhez és azzal bizonyította, hogy tizenégy éves már elmúlt. A fiatalembert azonban nem lehetett ily könnyen megtéveszteni, mert ő a születési bizonyítványt alaposan meg is vizsgálta s konstata, hogy a ravasz és erős akaratu kis nő, hogy oélját elérje, az okmányt egy kicsit kijavította és éveinek számát egygyel megtoldotta.

Igy hajótörést szenvedett a kis nő terve. Hiába volt minden, a fiatalembert nem tudta a szigor utjairól eltántorítani. De, hogy Mariskát valamivel rekompenzálja, utiköltséget adott neki ideálja, hogy Amerikában folytathassa színi tanulmányait.

Mariska szüleivel együtt ki is ment Amerikába s lám már a „toborzót lejtő” a második felvonásban. Reméljük, hogy Newyorkban tetszeni is fog Peregi Mariska „villogó toborzója.”

Az óbudai postarabló.

— Pálincás tagad. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, szeptember 7.

Pálincás János, a budai postarablás elfogott tettei még mindig nem vállotta ugyan be a bűnét, de a gyanu szálai máris oly erősen behálózák, hogy mire vallatására kerül a sor, a bizonyítékok erejével szemben nem tagadhat majd semmit.

A nyomozás szövevénye igen érdekes ebben a bűnygyben. A rendőrség, mint ismeretes, nem birt hozzájutni semmi olyan biztos adathoz, amiből a rablóknak csak a kilétére is következtethetett volna. A tanúk vallomásán nem is lehetett eligazodni, még a személyleírást sem bírták helyesen és egyöntetűen megadni.

A rendőrség a rablás után többek között Pálincás Jánost is gyanúsította. Különösen az terelte rá a gyanút, hogy egy volt rablóval még a rablás napján egy Atilla körüti kávéházban találkozott vele. Pálincás mulatni készült, de midőn ismerősét meglátta, egy 20 koronás bankjeggyel fizetett s meg sem várva, mig visszaadtak neki, sietve távozott.

Pálincás már akkor kereste a rendőrség, de nem találta meg, mert abban az időben Bécsben volt.

Utóbb aztán mégis rákadtak és pedig egy másik bűnygyben folytatott nyomozás során. Augusztus 2-án ugyanis fényes nappal álkulcsossal behatoltak Singer Regina népszínház-utcai cipőüzletébe és elvittek vagy negyven pár cipőt. A rendőrség kereste a betörőket, de hiába. Végre aztán a minap beállított a főkapitányságra egy mester-utcai koresmáros s elmondotta, hogy hozzá egy igen gyanus társaság jár, alighanem betörők.

A detektívek lesbe álltak, de a gyanus emberek nem mentek már a koresmába. Kedden aztán megint megjelent a koresmáros, hogy a gyanus emberek ott voltak, de bár volt pénzük, nem fizettek, hanem három pár vadonatúj cipőt kínáltak husz korona fejében. A detektívek ezután a helyszínen kinyomozták, hogy a gyanus mulató-társaság egyik tagja Erős József cipészsegéd, aki a Liliom-utca 10. számú házában lakik.

Ezt az embert elfogták. Az ő révén tudták meg, hogy mulató társai Vajtasek-Sipos József mesterlegény, a másik pedig egy Horváth János nevű pincér. Hamarosan elfogták Voltaseket is, de erről a Horvát Jánosról nem tudott Erős bővebb felvilágosítást adni. Mindössze annyit mondott róla, hogy Horvát augusztus 2-án fölkereste liliom-utcai lakásán s egy csomó új cipőt hozott azzal, hogy adják el együtt és osztózzanak. Horvát János akkor nagyon le volt rongyolódva. Másodszor augusztus 18-án találkozott vele, de már nem a lakásán, hanem Nagy Albertnek az Üllői ut 16. száma alatt levő cipőüzletében, ahol ő segéd. Horvát János akkor már nagyon kiöltözött és egy pár cipőt rendelt huszonhat koronáért. Előre kifizette és neki is adott egy forint borralalót; sok pénzt, százasokat látott nála.

Ezt hallva a detektívek, miután Horvát János épen augusztus 18-án, vagyis a budai postarablás után való napon vagyonosodott meg hirtelen, az ismeretlen rögtön gyanuba fogták.

Utána néztek a nyilvántartásban és ott kiderült, hogy a Horvát János nevet rendszerint Pálincás János, a birhedi betörő használja. Az Erős által Horvát Jánosról adott személyleírás is teljesen ráillett Pálincás Jánosra.

Megerősítette őket mindebben az a körülmény, hogy Pálincás a Nagy-féle üllői-uti üzletben rendelt cipőt a Döbrentei-utca 11. szám alá küldette, özvegy Galambosnéhoz. Ez az asszony ugyanis már régi kedvese Pálincásnak.

Ezután Sárközy és Spiess detektívek lesbe álltak, hogy Pálincást elfogják. Az egyik mint segéd a Nagy-féle cipőkereskedéssel szemben levő üzletből leskelődött, a másik lakatosnak

öltözve egy lakatosműhelyből, ahonnan jól oda lehetett látni a Nagy féle cipőüzletre.

Tegnap este hetedfél óra tájban csakugyan jött Pálincás. Bement a Nagy-féle üzletbe. A két detektív abban a pillanatban szintén berohant, lefogták, megkötözték és bekisérték a főkapitányságra.

A nyomozás minden irányban megindult. Pálincást megmotozták s kétszázhusz korona készpénzt találtak nála. Megkérdezték Pálincástól, hogy honnan van a pénz, de igen zavartan felelt. Régi szürke ruhájáról is tudakozódtak, mire azt válaszolta, hogy Bécsben hagyta a testvérénél. A főkapitányság intézkedett, hogy a bécsi rendőrség foglalja le ezt a ruhát. A tanúk vallomása szerint ugyanis az egyik budai postarabló szürke ruhát viselt.

A gonosztevőnek nem mondották meg, hogy a budai postarablással gyanúsítják, de ma délre már mégis megsejtette, mert így szólt az egyik detektívhez:

— Mit akarnak, mindent megvallok én, csak arról a bizonyos betörésről, amit maguk gondolnak, nem tudok semmit.

Mára azonban megidézték azokat a tanukat, akik a postarablókat látták, elsősorban a két postáskisasszonyt, Streiffülder Terézt és Rábáczki Terézt. Amikor az előbbi megpillantotta Pálincást, sirva fakadt és ijedten mondtotta:

— Ez az!

A másik leány szintén fölismerte. Pálincás mereven nézett rájuk, de nem szólt semmit. Összesen tizenhárom tanut idéztek meg. Ezek közül Pillár János mázoló, Tausz Vilmos bankszolga fölismerni vélik Pálincást, mint az egyik menekülő postarablót s fölisméri Málk János, az a vörösinges gyerek is, akit az egyik rabló a rablás idején a postahivatal ajtajából elkergetett. Illés Sándor, aki zenész az Attila kávéházban, szintén megismeri Pálincásban a hirtelen eltűnt vendéget. A többi tanut ezután fogják szembesíteni.

Delután került a sor Pálincás Jánosra. Dühösen tagadott, az óbudai postarablásról semmit se akart tudni. Össze-vissza beszélt, elmondta, hogy Karlsbadban is járt, Bécsben is volt, azután visszajött Budapestre, ahol a Fiume szállóban lakott.

Ejjel fél tizenkettőkor Krecsányi Kálmán detektívfőnök letartóztatottnak jelentette ki. Arra a kérdésre, hogy akar-e védőt, ezt felelte:

— Hagyjanak engem békében, nem kell nekem védő, megvédem én magamat jól.

Azután lefeküdt és nyugodtan aludt.

TANÜGY.

(—) Nyugalomba vonuló isko'aigazgató. Egy érdemes pedagógus nyugalombavonulása foglalkoztatja most az aradi tanügyi köröket és legközelebb az iskolaszék is tárgyalja már a nyugdíjazást. Cziráky Márton, az Erzsébet-külvárosi népiskola érdemes igazgatója mond bucsut az évtizedekkel ezelőtt megkezdett rögzös pályájának, hogy a nehéz munkásság után nyugalmat találjon. Cziráky Márton egyike a magyar népnevelők legjelesebbikének, aki munkaszeretettel, buzgalommal és hivatása fontosságának teljes átérzésével igaz becsületet tudott magának szerezni úgy kartársainál, mint tanítványai és annak szülei körében.

(—) Egy román tanító ügye. Megirtuk pár hónap előtt, hogy Stanku József rózsai (rossiai) tanító magyar nyelv tanítását nem találta kielégítőnek az iskolát május 30-án megvizsgáló segédtanfelügyelő. A kis román gyerekek még törve se nagyon tudtak magyarul olvasni, írni. A tanító pedig még tiszteletlenül is viselkedett a kötelességére figyelmeztető tanfelügyelő ellen. Stanku ellen ezért a fegyelmi eljárás megindítását kérték, de a kultuszminiszter döntése még nem jött meg. Ellenben június 18-án kelt beadványban a rózsai tanító azt kérte, hogy a közigazgatási bizottság tartson újabb vizsgálatot az iskolájában, illetve győződjön meg arról, hogy a segédtanfelügyelő jelentésével ellentétben, ő igen is kielégítően tanítja a

gyerekeket magyarul. A két hónap előtt érkezett beadványt ma referálta a tanfelügyelőség a közigazgatási bizottságnak azzal az előterjesztéssel, hogy a kért vizsgálatot amúgy sem lehetett volna megtartani, mert már a kérelem kelte előtt június 5-én megtartották az évről-évre vizsgálatot. — A bizottság tudomásul vette az előterjesztést.

(—) Az iskolaaszték ülés. Arad város közs. iskolaszéke szeptember 11-én, hétfőn délután 4 órakor a városház emeleti kistermében rendes ülést tart. A tanácskozás tárgyai: 1. A kir. tanfelügyelőség átirata Cziráky Márton közs. el. isk. ig. tanító nyugdíjazásáról. 2. Az iskolaszéki jegyzői állás betöltése. 3. A községi iskolaszék 1912. évre vonatkozó költségelirányzatának tárgyalása. 4. Négy községi polgári leányiskolai tanítói állásnak meghívás útján való betöltése. 5. Egy közs. polgári tü. és egy közs. tanyai (el. isk.) tanítói állásnak választás útján való betöltése. 6. Indítványok.

(—) Államsegély óvoda építésre. A vallás- és közoktatásügyi miniszter arról értesítette Arad vármegye törvényhatóságát, hogy a Szapáryligetben állítandó községi óvoda építésére 17.000 korona államsegélyt utalványozott.

(—) Az Aradi Zenekonzerva órium. Weichhart Aurora, az intézet énektanárnője megérkezett és a tanítást már megkezdte. 4340

A házasságtörő hitves.

— Aki rajong a tisztékért. —

Távirati tudósítás.

Bécs, szeptember 7.

Érdekes házasságtörési pört tárgyalt tegnap a bécsjózsefvárosi járásbíró. A fiatal asszony ellen, ki a siámi Bangkokban lakó férjét megcsalta, tanu gyanánt föl akarták vonultatni a saját — hét éves leánykáját. De erre végül sem volt szükség, mert a kikapós hölgy maga is beismerte, hogy volt viszonya egy s más bécsi katonatiszttal.

A házasság 1903-ban jött létre Herczka Árpád, most Bangkokban lakó nagykereskedő és bécsi származású neje, Herczka Mária között. De a frigyük, melyet a messze Indiában kötöttek, csak rövid ideig volt boldog s egy borús napon az asszony elhagyta az urát. A szép asszony visszatért Bécsbe, ahol folyvást katonatisztekkel látta az utolsó időkben. A kikapós menyecske életmódjáról hírt kapott a férj és mert válni is akart tőle, előbb pörbe fogta — házasságtörésért.

Elegáns toalettben jelent meg a szép vádlott a tárgyaláson, melyen nem sokat teketóriázott, hanem beismerte, hogy szívesen látta maga körül a fess katonatiszteket.

— De csak — sietett hozzátenni — az elmúlt január, február és március hónapokban.

— És miért tette ezt, holott ön férjes asszony? — kérdezte a bíró.

— Valahogy csak kellett vigasztalódnom az egyedüllétemben.

— Mit gondol, türheti ezt a férje?

— Oh, tudom, hogy ott Bangkokban ő sem él csupán az imádságból. (Nagy derűtség.)

Az anyós kihallgatására került a sor. Az agg urnó kerekén szemébe mondta menyének, hogy kár szépitgetnie a dolgot, mert a hitvesi hűség sohasem tartozott az erényei közé.

— Hisz a kis 7 éves leánykád is in flagranti tetten ért!

A bíró: Csak nem volt az anya erkölostelenségének a kis leány szemtanuja?

— A gyermek sokat elmesélhetne.

Herczkané, mikor erre nézve felelnie kellett, megint őszintén vallott.

— Nem tagadom, ha a tiszt vizitelt nálam, ott volt a leánykám is. De én mindig spanyolfalat állítottam fel s arról nem tehetek, hogy a gyerek átkukucskált.

A vádló, a férjnek az ügyvédje, kijelentette, hogy nem kér ugyan szigorú büntetést, de leg-

alább pénzbüntetést mégis kér a házasságtörő asszonyra, mert csak így érheti el vele azt a célját, hogy nejétől elválasszák.

A bíró Herczkanét elítélte száz korona pénzbüntetésre, már a saját beismerése alapján is, enyhítő körülménynek véve, hogy egy teljes évig távol, még pedig igen távol volt — a férjétől.

Fordulat az orvosok harcában.

— Meghíusult békés kísérlet. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

Az orvosstrájk, amelynek befejeződéséről beszéltek két nap előtt, úgy látszik lankadatlanul tart. Erre vall legalább is az a körülmény, hogy ma ismét nyilatkozatárdatot zúdítanak a közönség elé a harcban álló felek. Természetesen mind a két oldalról a körül forognak a nyilatkozatok, hogy a másik fél a hibás. A munkásbiztosító pénztár annyira iparkodik a mai kétségtelenül tarthatatlan állapot odiumát teljesen az orvosok nyakába varrni, hogy arról ad ki hosszabb nyilatkozatot, hogy a gyulai pénztári orvosok ügye — amelyért a harc felidéződött — jogosulatlan volt. Az aradi munkásbiztosító pénztár ugyanis megkereste a gyulai pénztárt, hogy küldje meg a gyulai régi és a szolgálatot megszüntetett orvosoknak azon átiratát, amely követeléseiket tartalmazza és amely kiindulási pontja volt a gyulai pénztári háboruságnak. Ma kapta meg az aradi pénztár ezt az átiratot teljes szövegű másolatban, amelyből kétségtelenül kiderül, hogy a gyulai orvosok törvénybe ütköző követeléseket támasztottak, tehát ők idézték föl az egyenetlenséget.

(Régi sebek.)

A gyulai orvosok ugyanis — a pénztár közlése szerint — ezeket a kívánságokat támasztották:

„Csakis orvosszövetségi tag lehet pénztári orvos s időközi üresedés esetén az állás csak a fiókszövetség közbenjöttével és hozzájárulásával tölthető be. Ezzel időközileg a ker. pénztár által alkalmazva lett pénztári orvos: Koltai Ármán dr. (B.-Csaba Erzsébethely) ki a szövetségnek nem tagja, abba felhívásra belépni vonakodott, pénztári orvosok továbbra nem alkalmazható. Pénztári orvosok fegyelmi ügyében az orvosfegyelmi tanács elnöke a fiókszövetség mindenkor elnöke, akadályoztatása esetén annak helyettese. Az orvos fegyelmetanács egyenlő számban orvosi és igazgatósági tagokból áll.”

Ezek, a pénztár önrendelkezési joga ellen irányuló követelések miatt kezdődött a gyulai harc. — A pénztár különben kijelenti, hogy „az aradi orvosharc ügyében újabb fordulat nincs az orvosi gyógykezelés a pénztár által megbízott orvosok részéről rendben történik.”

Csak az a kérdés, hogy hány ilyen „megbízott” orvos van a pénztárnak? A tizenegy eredetileg megbízott közül kilenc (aki pénztári orvos volt) visszautasította a megbízást és így a három hatósági orvos mellett még két magánorvos működik ilyen minőségben. Hogy ezek el tudják-e látni azt a beteglétszámot, amelyet előbb jóval több pénztári orvos kezelt, az kérdéses. Az említett kilenc orvosnak a megbízást visszautasító levelére a pénztár igazgatósága tegnap válaszolt és válaszában azt közölte, hogy a pénztár aradi beteg tagjait összesen tizenöt aradi orvos jogosult kezelni, tehát az orvosoknak akkora száma, amely teljesen elegendő az aradi tagok és családtagjaik gyógykezelésére.

Mint hogy az igazgatóság — mondja továbbá a pénztár válasza — érett megfontolás után és felelőssége tudatában intézkedett aként, hogy az összes volt pénztári orvosok megbízása mellőztetik és minthogy sem az elnökség,

amelynek az orvos urak átirata szól, sem az ügyvezető igazgató, az igazgatóság intézkedését nem másíthatja meg és attól el nem térhet: az orvos urak átiratára csak a pénztár igazgatósága hozhat megfelelő újabb határozatot. Felémítik az orvos urak, hogy a mostani rendszer mellett a betegek szenvednek. Lehet, hogy egyik-másik nehezebben jut orvosi segélyhez, mint azelőtt, de másfelől a pénztár igen megbízható tagoktól arról értesült, hogy az orvosi ellátás most jobb, mint azelőtt volt. Az igazgatóságot a régi kerületi beosztás elvetésénél az a szempont is vezette, hogy „szükségtelen orvosi megbízást adni abba a körzetbe, amelyben egyetlenegy beteg volt, vagy abban, amelyben hivatalos megállapítás szerint egyetlen beteg sem volt.

Az orvosok átirata a legközelebbi igazgatósági ülés elé lesz terjesztve és annak határozatáról megfelelően értesítjük az érdekelteket.”

Erre az átiratra a kilenc pénztári orvos ma a következő békeajánlatot tette:

Az Elnökség megbízott bennünket azzal, hogy a pénztár tagjait gyógykezeljük. Ezen átiratra azon válaszi juttattuk a t. Elnökséghez, hogy a betegeket a régi körzetünkben, illetve munkakörünkben hajlandók vagyunk kezelni. De kizárólagosan ezekben, avval az indokolással, hogy többre időnk nincs, de nem is szükséges, amikor amúgyis vállalja minden régi orvos a munkát, csak hogy a betegellátás ne szenvedjen. Ahelyett, hogy az Elnökség az orvosi karnak ezen ajánlatát örömmel fogadta volna, újabb átiratban értesített, hogy ha mi nem látjuk el a betegeket a többi körzetekben is, úgy hatósági orvosok kirándulását fogja ki eszközölni. Erre visszairtunk, én tegye, ha ráviszi lelke, hogy 3, mond három amúgy is tulterhelt hatósági orvosra bizza 30.000 tagnak (családtaggal együtt) ellátását. A pénztár erre fenyegetését be nem váltotta ugyan, nyilván belátván annak képtelenségét, demegbizott — amint az újságokból, értesítünk — újabb 3 orvost, akik közül azonban az egyik városi hatósági orvos, el nem fogadta a megbízást, egyik meg egy fiatal alig letelepedett fogorvos. Fennáll tehát továbbra is az a helyzet, hogy több az orvossal el nem látott, mint ellátott régi körzet. Ennek folytán a betegek folyton zaklatják ezen elárult körzetek orvosait, feleselgetnek és kellemetlenkednek, mert nem hiszik el, hogy nekik nem volna joguk megszokott orvosukat igénybe venni és így futkosniok kell Pontiusztól Pilátusig mig orvost kapnak, ha egyáltalán kapnak. Hát ez képtelen helyzet.

Felszólítjuk tehát a pénztár vezetőségét, bizza meg az összes régi pénztári orvosokat azon beosztással, amelyet a betegek már megszoktak és amelybe nagynehezen évek óta belétanultak. Beláthatja, hogy célját elhibázott intézkedésével el nem érte, mert az orvosok sorait vele megbontani nem volt képes. Ne hagyja a betegeket tovább szenvedni csak azért, mert nem akarja beismerni, hogy intézkedése el volt hibázva.

Ha ezek után sem teszi meg, feleljen a vezetőség a következményekért. Mi kijelentjük, ha szeptember 9-ikéig meg nem bizza az összes régi orvosokat, ezen naptól, vagvis szombat reggeltől kezdve reánk ne számítson, mert semmiféle megbízást el nem fogadunk, a jelentkező betegeket — sürgős eseteket kivéve — visszaküldjük a pénztárhoz.

(A harc igazi oka)

Ez a levél nem végleges békéről szól, csupán arra tesz ajánlatot — amint különben az orvosok a harc kezdete óta szüntelenül hangoztattak — hogy a betegek ellátása normális keretekbe jusson. A végleges béke egyelőre még mindig a gyulai tíz orvos sorsához fűző-

HIREK.

A szökevény trónörökösne emlékiratai.

— „Vérig kioztak!” —
Távirati tudósítás.

Páris, szeptember 7.

Lujza volt száz trónörökösne emlékiratai élénken foglalkoztatják az európai uralkodó családokat. A szászországi lapok nem vesznek tudomást a memoárok megjelenéséről, mert nem akarnak kellemetlenkedni a szász királyi udvarnak. A szász szocialista lapok azonban nem sokat törődnek az uralkodó család érzékenységével, hanem a legnagyobb részletességgel közlik a szökevény trónörökösne mindamaz írásait, amelyek arról szólnak, hogy a szász fejedelmi család milyen népszerűtlen a saját országában. Ezért a király sürgős tanácsra hívta össze azokat az udvari férfiakat, akiknek véleményét fontos kérdésekben kiszokta kérni. Arról tanácskoznak: *hogyan lehetne megakadályozni az emlékiratok további folytatásának megjelenését?*

Memoárjának mai részében Lujza még mindig a drezdai kicsinyes dolgokkal foglalkozik. Különösen sokat ír a számos ellentétről, mely közte és apósa, a király közt felmerült.

— *Vérig kioztak* — írja — s nem voltak semmi tekintettel jó, de gyenge férjemre. Minden lépésemet, minden tetteimet ellenőrizték és kritizálták. Többek között például megtiltották nekem, hogy a városban kocsikázzam.

Végül arról beszél, hogy anyósa adott alkalmakkor valósággal *becsmérelte és szidta* őt.

— Egy udvari ebédnél elszakadt a gyöngy-nyakláncom. Valamennyi jelen volt katonatiszt azonnal lehajolt és a gyöngyök összeszedésén fáradozott. Ez annyira felbosszantotta anyósomat, hogy hangosan megjegyezte: *„Ugy látszik sokan vannak a gyöngygyűjtő urak közül, akikhez a hercegnét gyengéd kötelekek fűzik!”*

Gyermekeimet is gyűlölték nagyszüleik s ezért azok mindig sirva vonakodtak a királyi pár látogatására menni.

György király ezt látva, egy alkalommal így szólt:

— *Látom Lujza, hogy gyermekeit milyen módszerrel neveli.*

Drezdából jelentik éjjel: A szász király ma értesítette a minisztertanácsot, hogy volt feleségének a *Matin*-ben megjelenő napló-közlemények dacára is folyósítja ezután is az évi 40.000 márka apanázst.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma a pénteki ünnep miatt vasárnap, a rendes időben jelenik meg.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jóslat: Változékony, hűvös idő várható az ország keleti felében, helyenkint esővel. Táviratiprognozís: Változékony, hűvös, keleten elvélve csapadék. A hőmérséklet déli 12 órakor 22-5 Celsius fok.

— Repülőgépen Londonból Afrikába. Londonból jelentik: Egy angol aviatikus, valószínűleg *White Graham* arra a kísérletre akar vállalkozni, hogy *leszállás nélkül negyvennyolc óra alatt elrepüljön Londonból Afrikába*. A vállalkozás idejét még nem állapította meg.

— Az aradi főállatorvos távozása. A városi közigazgatási bizottság mai ülésén bucsuzott el *Kellner György* főállatorvos, akit tudvalevőleg elhelyeztek Aradról. A közigazgatási bizottság jegyzőkönyvileg fejezte ki sajnálkozását a főállatorvos távozása felett.

— Elmult a háborus veszedelem. Napokon át irtak a lapok azokról a tárgyalásokról, amelyek Német- és Franciaország között folytak a marokkói bonyodalom megoldása érdekében. A helyzet akkor vált komolylyá, amikor Anglia is hallatta szavát *Delcassé* francia tengerészeti miniszteren keresztül. Már-már biztosra vették, hogy Marokkó bírásáért erős harc keletkezik Anglia, Francia- és Németország között. Most azonban Berlinből megbízható forrásból azt jelentik, hogy a megegyezés létrejött és a *háboru veszedelme elmult*.

— Aradmegye és az orvosok. Megirtuk, hogy az aradi munkásbiztosító pénztár a megyei törvényhatóságot arra kérte, hogy a pénztári orvosok sztrájkja miatt a hatósági orvosokat rendelje ki pénztári szolgálatra. Megirtuk azt is, hogy a törvényhatóság vezető tisztviselői nem tartják teljesíthetőnek a pénztár kérelmét. Az állandó választmány mai, közgyűlést előkészítő ülésén *Darányi János* aljegyző a pénztár kérelmét a következő javaslattal terjesztette elő:

„Tekintettel arra, hogy a bemutatott szabályzat szerinti *pénztári orvosi alkalmaztatás* a közalkalmazásban levő orvosok hivatali helyzetével *össze nem egyeztethető*, mert egyrészt hivatali működésükre hátrányos hatással lehet, másrészt a pénztári alkalmaztatás szabályai ellentétben állanak azokkal a szabályokkal, melyek közhivatalnoki minőségükben rájuk nézve szolgálati és fegyelmi tekintetben irányadók, a *kérelmet elutasítjuk*.” — Az állandó választmány elfogadta a javaslatot.

— Richter mérnök Budapesten. Budapestről táviratozzák: A *zimonyi gyorsvonattal* ma este Budapestre érkezett a görög rablók fogságából megszabadult *Richter mérnök*. A pályaudvaron számos hírlapíró várta, de ő előlük az öltözőbe menekült s kijelentette, hogy nagyon fáradt, nyilatkozatot nem tehet. Midőn a pályaudvarról távozott ismét megfogta egy hírlapíró, de *Richter* ismét csak azt mondotta, hogy nem nyilatkozik. Egyébiránt egy hírlapírónak, ki még *Zimonyban* szállt fel, mindent elbeszél *Richter* ami a fogságára vonatkozik.

— Megerősített esperes. A nagyszaboni metropolitai szentszék *Manoilla Fabricius* lelkésznek *lippai görög keleti román esperessé* történt megválasztását megerősítette. Az érseki szentszék, mint utolsó fórum, hosszú időn át huzódó kérdést intézett el ezzel.

— Halalozás. Budapestről jelentik: *Óbudai Freudiger Mózes*, az óbudai ortodox izraelita hitközség főrabbija ma 79 éves korában meghalt.

— Nem válik a ciankalis főhadnagy. Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy *Hofrichterné* válni szándékozik a férjétől. Az volt a terv, hogy *Hofrichtert* békés válásra fogják rábírní, a főhadnagy azonban, akit az utóbbi időben elkövetett szabálytalanságok miatt szigorított fogsággal sujtottak, *hallani se akar a békés válásról*. Azt hajtogatja, hogy csak a gyermekei iránti szeretet, ami miatt a rettenetes kínokat elviseli, mert különben már régen öngyilkos lett volna. Hangoztatja ártatlanságát és azt mondja, csak azért vallott eleinte beismerőleg, mert azt hitte, hogy ezzel segít a sorsán.

— Újabb földrengés Kecskeméten. Szerdán este kilenc órakor — mint Kecskemétről jelentik — a városon közepes erejű földrengés vonult végig, amelyet földalatti moraj kísért. Igen sokan az utcára futottak, többen nem mertek a lakásukban maradni s az udvaron vetettek ágyat éjszakára. Ma hajnali három órakor a földrengés gyöngén megismétlődött.

— Merénylet egy gyárigazgató ellen. Szegedről jelentik: *Reich Lipót* szegedi kendergyári igazgató ellen gyilkos kísérletet kísérelt meg tegnap két elbocsátott munkás. *Rostos István* és *Tandari Vince* munkások tegnap beállították az igazgatóhoz a követeléssel, hogy vegye vissza őket. Az igazgató kiutasította a két munkást, mire ezek *kést rántottak elő és az igazgatóra* rohantak. Az igazgató segítségkiáltásaira besiető munkások lefegyverezték a merénylőket, akiket letartóztattak.

— Kigyuladt javító intézet. Kassáról táviratozzák: A javítóintézetben ma délután 6 órakor ismeretlen okból tűz támadt. A tűz az intézet faipari műértékesítő raktárában keletkezett s csak nagy nehezen lehetett lokalizálni. Az intézet foglyai a szabadba menekültek s minthogy szökésüktől lehetett tartani, katonaság vette őket körül. Minda mellett, hogy megszökött-e valaki, azt még nem lehet megállapítani. A kár mintegy 60.000 korona.

— Aviatikusok katasztrófája. Strasszurgból jelentik: *Neumann 142. gyalogezredbeli főhadnagy Lecomte* aviatikussal ma reggel *Mühlheimban* felszállt és *Sirasezburgba* akart repülni. *Kolmarban* egyszerre borzasztó robbanás rendítette meg a levegőt, s az emberek látták, amint a készülék nagy magasságból lezuhant. Mind a két aviatikus meghalt.

— Halálmars. Tatatóvárosból jelentik: A 26. gyalogezred póttartókosai ma reggel négy órakor dandárgyakorlatra indultak Héregre. Nyolc órakor volt dandárgyakorlatuk, azután pihenő nem volt, de mentek tízenkét óráig egyhuzamban. Mentek übungtól fáradtan, kegyetlen elgyötrő hegyes uton, fűledt levegőjű völgyi erdőknél keresztül. Egy esőpp viz nélkül. Egymásután dőltek ki a sorból a szerencsétlen, marsoláshoz nem szokott rezervisták. Egyik családos rezervista *holtan bukott fel az uton*. S a rekkenő hőségben, étlen szomjan meghajszolt katonákkal ezredorvos sem ment; mindössze egy kadét orvosnövendék. Két szanitészkoosijuk már tele, uton jövő parasztszekerekre kell már fölrakni a kódoteket vagy legalább a felszerelésüket. Akkor kiderül, hogy rossz irányban meneteltek. Oda kerültek vissza délben, ahonnan reggel elindultak. Az emberek már nem akarnak menni, minden rend felbomlott, mikor végre vízhez és pihenőhöz jutnak. *Háromszázharmincötven dőltek ki* utközben. Felszerelésüket kocsik vitték el, ők maguk vízholtyagos labbal, félholtan vonszolták be magukat Héregre. Csaknem mind kórházba kerültek.

— Felfedezett kincs. Lisszabonból táviratozzák: Tegnap leltarozták *Oportóban* az ottani katolikus egyház vagyonát. A szekularizációs leltározás szenzációs főfedezésre vezetett: a templomban óriási értékű arany műkincsekre találtak, amelyeket az aranyértéken felül több száz éves régiségük is nagybecsűvé tesz. A lelet nagy szenzációt keltett nemcsak *Oportóban*, hanem *Lisszabonban* is.

— A zsinagógából. A templomi előjáróság ezennel köztudomásra hozza, hogy f. hó 8-ától (péntek) kezdődőleg további intézkedésig az istentisztelet este 6 és 1/4 órakor kezdődik.

— Az aradi síkaszító adóirnok. A rendőri nyomozás megállapította, hogy *Szuzhanek Lajos*, a városi adóhivatal megszökött síkaszítója, eltűnése előtt több aradi kereskedőt megkárosított. Egy aradi ékszerésznél nagyobb összegért ékszeret vásárolt az állítólagos menyasszonya számára azzal az ígérettel, hogy rövid idő múlva nagy összeget fog kapni egy rokonától és akkor megtéríti tartozását. Kitént az is, hogy több hivatalnoktársa érdekelve van *Szuzhanek* váltóin.

— A temesvári rablógyilkos Temesvárról jelentik: Balázs István, aki annak idején nagy kegyetlenséggel gyilkolta meg Löwinger Salamont, apatikusan ül börtönében és egykedvűen tekint a következmények elé. Bűnügyének ak tait most tanulmányozzák a referensek, a bűnügy azonban még nincsen annyira előkészítve, hogy szeptemberben lehessen tárgyalásra kitűzni. Balázs ezért minden valószínűség szerint csak az október, vagy november havi esküdt-széki ciklus valamely napján kerül bírái elé. Érdekesnek tartjuk felemlíteni a gyilkos édes anyjának egy ismerőse előt tett nyilatkozatát. Azt mondta ugyanis a mélyen sujtott anya, hogy fiát semmi esetre sem tartja gyilkosnak, mert az ő fia mindig olyan „gyengeszívű” volt, hogy még egy csirke levágását sem tudta végignézni. Mindig borzalommal tért ki a processzus elől. Szegény asszony, nem tudja elhinni, hogy fia annyira megváltozott volna.

— A hőség áldozatai. Párisból jelentik: Nantes mellett a 11. hadtest háborúszerű gyakorlatot tart, amelynél az óriási hőség nagyon sok áldozatot követel. Négy katonára meghalt és kétszázan orvosi kezelésben vannak.

— A falu és a város ellentétét mutatja be az életből ellesett képben az *Urania* új műsora. Mária Anna, a fiatal, naiv falusi leányka, akinek egész gondolkodását Páris tölti be. A fővárosról álmodik, a nyüzsgő sokaság után vágyódik, mint más annyian a kis városi házakban. A véletlen segítségére van: egyik barátjáné, aki már régóta Párisban él, meghívja magához Mária Annát. A fiatal leány mindenét pénzre teszi, még szerelmese uncsolására sem hajlik. Páris akarja látni! Telve álmokkal és naiv kíváncsisággal érkezik meg Párisba, ahol hamarosan megérti, hogy a fényes utcák, gyönyörű paloták, finom emberek világa mennyi álnokságot tartogat mélysegeiben. Tolvajok kezébe kerül, akik kifosztják, barátjánéról megtudja, hogy ledér életet él és végül is hajléktalanul, fillér nélkül kerül ki a nagyváros utcájára. Egy becsületes rendőr teszi lehetővé a kijózanodott Mária Annának, hogy visszatérhessen falujába, ahonnan többé nem fog hiú városi gyönyörök után kíváncskozni. 175

— Imaházi ülések kiadása. Az orth. izr. hitközség elnöksége értesíti a hitsorsosait, hogy az ülések naponta délelőtt 10—12 ig és délután 4—6 óráig az orthodox templom helyiségben adnak bérbe. A régi bérlők elővételi jogukat f. hó 15 ig érvényesíthetik. Tudatják a tagokkal, hogy sikerült egy kitűnő kántort szerződtetni.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 6-án a következő születéseket, halálozásokat jelentették be: Született: Kertész Ferenc kaluzsna Ferenc nevű fia. Dimitrovič Tódor napszámosnak Pál nevű fia. Fejes Pál kocsisnak Veronika nevű leánya. Pap Pál fuvarosnak Pál nevű fia. Meghalt: Werner Szeréna 18 éves hajadon. Belloni Róbert 31 éves asztalos. Dániel Dávid 54 éves kárpitos. Kiigazítás: Tegnap számban küzölt Gérics Ilona halálesete tévesen jelent meg, mert az elhunyt Gérics volt. Házasságot kötött: Czavár Lajos asztalos Dotterer Annával. Nagy András földműves Kelemen Jubánával. Gál Sándor pincér G. Szabó Máriával. Veszeli József kőműves Starek Bonával.

— Városunk fejlődése! Kellemes mozzanatként említiük fel, hogy városunk szép korzója egy előkelőbb zsánertől új és modernül berendezett óra, ékszer és ezüstnemű üzlettel gyarapodott, kinek tulajdonosa, névszerint Igaz Sándor, már eddig is városunkban 10 évi ittlétével e téren szerzett praksisa folytán jöhírnevet szerzett, úgy hogy vevőkörének bizalmát kiderítelve mindenkit legjobban kielégíthet Ajánljuk azért őt a nagyközönség szíves figyelmébe. 3864.

— Kizárólag szülőkét érdekel! A közelgő iskolai idény beálltával gyermekeinknek egészségi és saját takarékosági szempontjából a legjobbnak elismert hazai gyártmányú Anatoniai cipőket vásároljon. Kizárólag fiókunkban kaphatók. Moskovits anatoniai cipőgyár fiokjától. Arad, Szabadság-tér 18. 2331

— Lyoni francia tanítónő órákat ad jutányos áron, esti órákra is vállalkozik. M. L. Vincent. Közép-utca 25/a. 3964

— Felhívjuk az olvasó közönség szíves figyelmét a Csepke Áruháznak mai lapunkban közzétett érdekes hirdetésére. 6927

— Használt iskolakönyvek félárban. Használt, de jó állapotú, tiszta, legújabb kiadású, bekötött tankönyvek az új iskolaidényre félárban kaphatók Kerpel Iszó könyvkereskedésében. E cég az előző év tankönyveit méltányos árban átveszi. 3071

Mennyi adót fizetünk?

— Az Aradi Közlöny vadozójától.

Arad, szeptember 7.

Előkelő adózók: komoly és tekintélyes pénzintézetek, hűvös és tartózkodó részvénytársaságok adójával foglalkozott ma az adó-kivető bizottság. Tekintettel ama körülményre, hogy nyilvános számadásra kötelezett vállalatokról van szó, előre látható volt, hogy nem lesznek észrevételek az adó-kivetés ellen és csakugyan mindössze két tételnél történt változás az előirástól eltérőleg. A lovasut, az Aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság 615.97 koronában előírt adóját mérsékeltek 299.30 koronára, mert az előző évek szokásához híven ezuttal is tekintetbe vette a bizottság a lovasut használata címén előálló 9500 korona kiadást. Ha Zubor Ádor tb. főjegyző a Neptun-uszoda képviselőtében meg nem jelenik, nagyon egyhangú lett volna a tárgyalás. A tréfás főjegyző azonban mosolyt fakasztóan bizonyította be, hogy Neptun nem használt hajót, hanem jótékonycélú vállalat, amely még az állammal is jótékonytárgyat gyakorolt eddig azzal, hogy egyáltalán fizetett valamit adót. A bizottságot sikerült meggyőznie és majdnem teljesen elengedték az adót a Neptunnak, amely ez évben úgy se működött. Az aradi rendőrség nyugdíjpotló intézetének 47.65 korona adóját pedig egészen törölte a bizottság, miután már tavaly az adófelszólamlási bizottság is jóváhagyta azt a határozatot, amely adómentességet mondott ki a nyugdíj-intézetre.

Az adó-kivető bizottság legközelebb, szombaton, a következő tételeket tárgyalja:

Deutsch Mór sörraktáros 112 kor., Reusz Sándor sörraktáros 450 kor., özv. Nánási Károlyné 8 kor. 15 fill., Tittizer András 10 korona, özv. Argyelán Györgyné 17 kor., Lehoczky Ágoston 23 kor., Text János 27 kor., Böhm Samu 31 kor., Reich Dávid 33 korona, Kotilla Ferenc 34 kor., Leicher Frigyes 43 korona, Baboff Milán 44 kor., Freund Ferenc 44 kor., Koller Mária 45 kor., Muntján Jánosné 19 kor. 64 fill., Leicher János 58 kor., sütők. Schultz Lajos sajtkereskedő 70 kor., Meisztrovits János sertéskereskedő 148 kor., özv. Frank Vilmosné 125 kor., Mairovitz Emil 205 kor., sörkereskedő. Schreyer Viktor sörraktáros 320 kor., Novotny Károly Lajosné sör-sarnok 414 kor., Hoffmann Viktor 42 kor., Fischer József 66 kor., özv. Horn Nándorné 68 kor., Kotilla József 75 kor., özv. Mayer Ignácné 83 kor., Spitéler Rudolf 126 kor., Farkas István 145 kor., Staudt Miklós 125 kor., özv. May Jánosné 223 kor., Kristyórá János és Sándor 277 korona, sütők. Molnár Illés 6 korona, Popovics Lila 11 korona, Moosé Mária 15 kor., Stefan Mariska 15 kor., Szeibert Péter 16 k., Dudás László 17 k., Popovics Lila 17 kor., Drescher József és Szilágyi Bernát 23 kor., Bozsik János 18 kor., Bickel Ilona 14 kor., Pollák Sámuel 20 kor., Horváth György 20 kor., Rákóczi Józsefné 21 kor., Kocsis Gyula 15 kor., Luptovics János 21 kor., Bányai Imre 22 kor., Krebsz Józsefné 22 kor., Kulcsár Teréz 24 kor., Moricza György 24 kor., Martini János 24 kor., Németh Jánosné 25 kor., Somogyi Gyuláné 28 kor., Stern Hajnal 28 kor., Dengelegi Vince 25 kor., Klár Lajos 27 kor., Schwarcz Fridoliné 27 kor., Nemess Géza 72 kor., Borbás Matild 28 kor., Molitorisz Erzsébet 29 kor., Paschek Vencel 29 kor., Dehelán György 29 kor., Taughlich Gyula 30 kor., özv. Kádár Beláné 31 kor., Sonn Helén 31 kor., Lefkovic Arminé 32 kor., Gyórfi Ilésné 32 kor.,

özv. Neumann Lipótné 32 korona 50 fillér, Katona László 33 kor., Bleicziffer Fülöpné 34 kor., özv. Nagy Imréné 34 kor., Orth Juliska 34 kor. 50 fillér, Staudt Ferencné 35 kor., Garai Berta 36 kor., Karácsonyi Márton 37 kor., Kocsis Erzsébet 18 kor., Löwenstein Károlyné 38 kor., Langer Aranka 40 kor., Mayerhoffer Adolfné 40 korona, Balla Simon 41 korona, Fischer Jánosné 42 korona, Hetessy István 44 kor., Horváth Flórián 35 kor., Kárász Dezsőné 45 kor., Hoits Lajos 47 kor., Georgiadesz József 47 kor. 50 fillér, Szerénka Ilonka 47 kor. 50 fill., Rubinstein Géza 46 kor., Varga Kálmán 50 kor., Erdélyi Andorné 50 kor., Goldner Jakabné 52 kor. 50 fillér, Paál Margit 55 kor., Weisz Sámuel 56 kor., Csatlós Ignác 57 kor., Holländer Illés 56 korona, özv. Hacker Jakabné 60 kor., Hirschler Karolin 63 kor., Ehrenfeld Anna 64 kor., Huppert Henrik 63 kor., Trösster Pepi 65 kor., Foit Flórián 64 kor., Kádár István 66 kor., Kadinszky János 66 kor., Karpelesz Zsigmond 66 kor., Kertai Julia 67 kor., Steiner Ilonka 70 kor., Kövesdi Lajos 70 kor., Vallinger Irén 72 kor., Wolf Teréz és Jozefa 72 kor. 50 fillér, Kertész Katca 72 kor., Fábian Sándor 73 kor. 70 fillér, Grünberger Adolfné 75 kor., Rügner Róza 82 kor., Kiss András 82 kor., Engel Bernát 82 kor., Erdős Ignác 84 kor., Tóth Ferenc 85 kor., Büchler Gizella és Rosenberg Paula 91 kor., Malek Dersó 70 kor., Jakabfi István és Moskovits Izidor 93 kor., Kurzer Bertoldné 97 kor., Weinberger Edéné 98 kor., Berta Gizella 100 kor., özv. Frankl Dávidné 102 kor., Brüller Lajos 106 kor., Márton Jakab 110 kor., Katona Imre 53 kor., Hirsch Antal 112 kor., Rosenberg Herman 123 kor., Niemetz Gyula 128 kor., Martics és Pák 128 kor., Stern Cecília 145 kor., Sugár József 159 kor., Cziráky Alajos 155 kor., Schaffer Henrik 170, inokai Tóth Lajosné 175 kor., Weisz Alfréd 200 kor., Holtzer József szabók 630 kor.

Az adó-kivető-bizottság e hó 9-én sör-raktáros, sütők, sajt és delikatesz kereskedők, sertés-kereskedők, sör- és raktárosok, sör-sarnok tulajdonosok, szabók III. oszt. kereseti adóját fogja megállapítani.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A bírakat szidalmazó rab. A pestvidéki törvényezéken Bánó táblabíró ma délelőtt hirdette ki a Kuriának ítéletét ifjabb Olasz István ráckevei rovottmultu földműves előtt, a kit április 6-án a pestvidéki törvényszék esküdt-bírósága szándékos emberölés kísérletének büntette, valamint idegen magánvagyon rongálása és könnyű testi sértés vétségeért kilenc évi fegyházra ítélte. Olasz István, a ki rettegett réme volt az egész falunak, 1910. szeptember 29 én rálőtt vadászfegyverével öccsére, Olasz Kálmánra, akit súlyosan megsebesített. Azután sör- és raktárosra, Viski Jánosra lőtt, de golyója nem talált. A harmadik lövéssel hugát, Viski Jánosné akarta megölni, de ez a golyója is célt tévesztett. Az esküdt-bíróság a vádlottat, aki pár évvel ezelőtt apósára, Seregély István földműves gazdára rálőtt ezért a tettéért 2 évi fegyházbüntetést szenvedett el, bűnsnek mondotta ki a vádelteli eseményekben. A marasztaló ítélet ellen Olasz István és védője semmiségi panaszszal éltek, de a semmiségi panaszokat a Kuria elutasította. A jogerős ítélet mai kihirdetése után Szóllóssy dr. ügyész utasítást adott az őrnök, hogy vezesse el a a vádlottat. Olasz István azonban nem akart mezdulni.

— Hát elmehetek? — kérdezte az elnök-től, mire az ügyész odaszólt a börtönőrnek, hogy vezesse el a vádlottat.

A vádlott erre ingerülten szólt közbe:

— Megfosztottak a szabadságomtól, vegyék el az életemet is.

Ezután pedig a bírák felé fordulva, rájuk kiáltott:

— Rablók, csibészek, gazemberek!

A sértő szavakra a börtönőr megragadta az elítelt fegyencet és kilódtotta a tárgyalótérre, a vádlottak szobájába. A botrányos jelenetért Olasz Istvánt az ügyészség fegyelmi úton is megbünteti.

Arad, Andrásy-tér 17.

(Reinhart-ház)

Férfi kelengye óriási választékban.

Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabatok 30 koronától. 2168

Intézeti fiu kelengyek dus választékban.

Szabott árak! — Szolid kiszolgálás!

Városi és megyei telefon 765

Maidt és Schrod

VIDÉK.

Uj adóhivatalok Aradmegyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

Aradmegye közigazgatási bizottsága ma délután tartotta Dálnoky Nagy Lajos alispán elnöklése alatt rendes havi ülését, amelyen az előadói jelentéseket és kimutatásokat tárgyalták. Róka József pénzügyigazgató bajelentette, hogy augusztusban 499.765 korona egyenes adó folyt be a megyében, negyedfélszázezer koronával több mint az előző hónapban. A közvetett adók 265.241 korona bevétele azonban a múlt havi nak 150.000 koronával alatta marad.

Bejelentette továbbá a pénzügyigazgató, hogy január elsejével két új adóhivatal nyílik meg a megyében. A pénzügyminiszter ugyanis tudomására hozta a bizottságnak, hogy Borosjenőn és Magyarpécskán új adóhivatalt szándékozik felállítani és véleményt kért az oda beosztandó községekről. A pécskai adóhivatalhoz a pénzügyigazgató előterjesztése alapján Nagyiratos, Kispereg, Magyarpécska, Nagyvarjas, Németpereg, Obodrog, Opécska és Szemlak községek fognak tartozni. A borosjenői adóhivatal kerületének megállapítása már nezebb. A pénzügyigazgató azon községeket hozta javaslatba, amelyeknek járásbíróháza és telekkönyvi hatósága is Borosjenőn van. Ezek a borosjenői járásból: Apatelek, Apáti, Alsóbarakony, Bokszeg, Borosjenő, Csermő, Garba, Csigérgyarmata, Monyoró, Marót, Rapszeg, Sikula, Somoskeszi és Csigérszőlős; a ternovai járásból pedig: Almászegres, Székesaranyág, Dezsőháza, Dorozslófalva, Dud, Felménes, Újárkos, Kávna, Almés, Kurtakér, Lugozi, Zarándóadás, Lelénd, Feltót és Omova. A közigazgatási bizottság azonban Dálnoky Nagy Lajos alispán javaslatára csak elvben fogadta el az előterjesztést, a végleges döntést a járási főszolgabírók záros, rövid határidőn belül történő véleményadása után legközelebb hozza meg. — A közigazgatási bizottság üdvözölte az először résztvevő Kemény Bertalan műszaki tanácsost és búcsút vett a Nagyváradra helyezett Kellner György m. kir. törvényhatósági állatorvostól.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradmegye jövő évi költségvetése. Aradvármegeye 1912. évi háztartási költségvetésirányzatával most készült el a számvetés. Hogy a költségvetést már az októberi rendes közgyűlésen le tudják tárgyalni, Schill József főjegyző már ma az állandó választmány elé terjesztette a költségvetést. Az állandó választmány elrendelte, hogy a költségvetést, amely a múlt évtől csak a fizetésemelkedések által tér el, 15 napig közszemlélésre tegyék ki.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

Az időjárás mezőgazdasági szempontból kedvezőtlen, mert ez eső még mindig késik.

A gabonaüzlet irányzatának szilárdasága állandósult.

Az aradi heti gabonavásárt, a péntekre eső ünnep miatt, ma tartották meg.

Elkelet a mai piacon:

600 mm. buza	11.30—11.60
100 mm. rozs	9.30—9.40
100 mm. árpa	8.30—8.40
100 mm. tengeri	8.20—8.30
100 mm. zab	8.40—50

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Budapest, szeptember 7. —

Amerika 1 1/2-el magasabb. Kínálat, vételkødøl kielégítõ, 60 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dõll zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.94—11.95	11.93—11.94
Buza 1912. áprillisl	12.18—12.19	12.16—12.17
Rozs 1911. októberre	10.40—10.41	10.33—10.34
Tengeri 1912. májussal	8.43—8.43	8.40—8.41
Zab 1911. októberre	9.94—9.95	9.45—9.46

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. szeptember 7.

Buza (szokvány-minõség):

76 kilogrammos	—	—	—	11.10—11.15
77	—	—	—	11.15—11.20
78	—	—	—	11.25—11.30
79	—	—	—	11.30—11.35
80	—	—	—	11.35—11.40

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	—	—	—	11.00—11.10
Rozs	—	—	—	9.80—9.40
Árpa	—	—	—	8.70—8.75
Zab	—	—	—	8.30—8.40
Tengeri	—	—	—	8.25—8.30

Budapesti értéktõzsde (Táv. jelentés).

Szeptember 7.

Magyar aranyjáradék 4 1/2%	111.50
Magyar koronajáradék 4 1/2%	95 —
Magyar koronajáradék 3 1/2%	80.35
Magy. földteherm. kötvény 4 1/2%	92 —
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	218. —
Tiszasab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155. —
Osztrák járadék papírban	92.2 —
Osztrák járadék ezüstbe	95.90
Osztrák járadék aranyban	116. —
Osztrák koronajáradék 4 1/2%	92.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	157. —
Osztrák-magyar bankrészvény	19.75
Magyar hitelbank-részvény	845.25
Osztrák hitelintézeti részvény	651.25
Osztr.-magy. államosított részvény	742.50
20 frank). arany (Napoleonkor)	19.8
Német birodalmi mérka	117.67 1/2
London vista	240 —
Páris vista	95.37 1/2
10 márkás arany	23.52

Kõbányai sertésplao.

— Szept. 7. —

Szeptember 5. Magyar elsõrendû: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 160—161 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedõ súlyban) 16—167 fillér. Közép (páronkint 240—280 kgr.) 170—172 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi szeptember hó 4. napján volt készlet 29090 drb. — 1911. szeptember hó 5-én felhajtott 490 drb. — 1911. szeptember 5-én elszállított 251 drb. — 1911. szept. 6. napjára maradt készletben 29329 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Felelõs szerkesztõ:

Bolgár Lajos.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrásy-terti új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

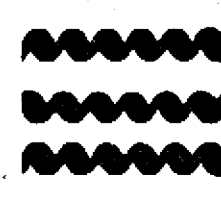
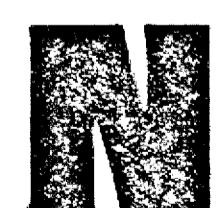
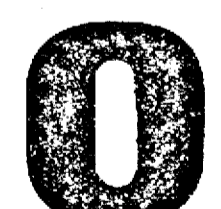
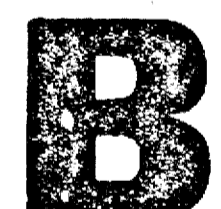
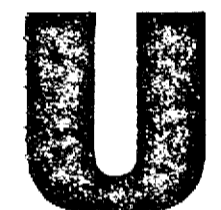
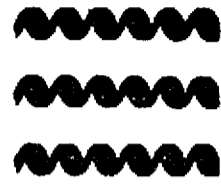
Ma pénteken, 1911. szeptember 8-án:

1. Mozgófénykép-újság. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófénykép felvételekben. Az Apollo-színház állandó műsor-száma — 2. B. tor szívek. Amerikai dráma. — 3. A tüzoltó gavaller. Vigjáték. — 4. Korzika. Természetutáni felvétel. — 5. Bay ravasz detektív Komikus. — 6. A va aszfuvola. Szenzációs sláger kép. — 7. A völgegynek pechje volt. Kacagtató.

Elõadások délután 3 órától.

Helyárak: Páholy díszeként 1 kor. Zartszék 1 kor. I-sõ hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsört ingyen kapni a jegyzedõkæl.

szines vagy vízi nyomás nélkül, teljesen maradvány és hammentes, ami által teljesen ártalmatlan.

Gyári raktar nagyban és kicsinybeni eladásra

HUSSERL M.

dobánykülönlegességi tőzsdejében.

1865

Szivarkahüvely
Verge szivarka-papír.

Szülők és gyámok szives figyelmébe
ajánlom iskola beiratási időny alkalmából dus választékú
fiu- és gyermekruha nagyraktáramat

Braun M.

ARAD,
József főherceg-ut 3.

Arad-csanádi Takarékpénztár palota,
a Kossuth-szoborral szemben.)

Olcsó árak és szolid kiszolgálás.

uri szatósá, férfi és fiu ruhaáruház

3809.

URANIA

mezőfőnykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett)

Ma pénteken 1911. szeptember 8.

1. Hogy Páris lássa. Dráma. — 2. A Mannheimi kikötő. Látványosság. — 3. A számár hus. Mulatságos. — 4. Mis Rita, vetkőzés a trapézon Színes varieté felvétel. — 5. Little Jancsi atléta Jász. Mulatságos. — 6. Romanina. Dráma. — 7. A nevelő. Komikus jelenet. — 8. A varázs fuvola. Irta: Felle Gaston.

Előadások d. n. 2 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni.

As előadások tartama 2 óra

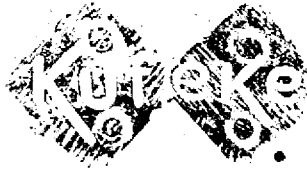
NYILTTÉR.*

MEGNYILT

Arad, Szabadság-tér 18.

Gyermekeknek

és felnőtteknek.

3875

A legkiválóbb tápszer egészségeseknek és gyengéknek, a fejlődésben visszamaradt gyermekeknek minden korban. Elősegíti az izom- és csontképződést, megóvja és elejét veszi, mint semmi más szer, a hasmenésnek, a hányáskezelésnek és a bélszűrésnek.

6775—1911. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pibler Mihályné szül. Jasek Róza erzsébetfalvai lakosnak, iősb Jasek Ferenc, ugyis mint kiskoru Jasek Lajos gyámja aradi, Komordai Béláné sz Jasek Ilona budapesti, ifj. Jasek Ferenc aradi és Jasek Erzsébet budapesti lakosok elleni vagyonszétválás megszüntetése iránti perében az aradi kir. törvényszék területén lévő Arad Pernyáva külvárosában fekvő, az aradi 1870. sz. tkjvben A+1. sor, 2358. hf. sz. alatt felvett Illés-utcai 22. sz. ház, udvar és kertre a jelzálogos hitelezők ellenében a végrehajtási árverés joghatályával bíró az árverést 8753 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi szeptember hó 25-ik napján délutáni 3 órakor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra lévő 48. sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár felerésze, vagyis 1876 korona 50 filléren alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 875 K. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságtól.

Arad, 1911. évi augusztus hó 8-án.

Aknay,
tezéki bíró.

4332

St.-Louis 1904. világiállításán „Grand Prix”-II

Jobban tisztít, mint más fémisztító!

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.
(Malrovitz kőfaragó telepén.)

Készít művészi kivitelű figurális és dekoratív

szobrász munkákat

a. m.: portrékat természet és fénykép után, sírmlékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern épület, díszítő szobrászmunkákat, terakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását elvállalja a legelőcsőbb árt. 4407

Női és leányfelöltők

Ujjonnan megnyilt áruházunkban kizárólag női és leány gyermekfelöltők, eredeti angol és berlini újdonságok, olcsó szabott árak mellett a legelőnyösebben beszerezhetők

György Menyhért és Tsa
Arad, Andrássy-tér 8. sz.

A Minorita templom bejáratával szembe

PS
P
N
J
E
H

Telefon

PS
P
N
J
E
H

855.

Az összes hazai

1236

Erdélyi és Bácskai Iparáru raktár

Zsák és Ponyva Reich B. Károly Fia és Társa

gyárak készítményei nagyban és kicsinyben is a legnagyobb választékban kapható az

cégnél **Andrássy-tér 6. (Verbos-ház.)**

Kötél gyártás! Telefon szám 649. Pokróc lerakat!

Virág Kálmán

építőmester

elvállalja magán- és bérházak, valamint nyaralók stilszerű tervezését, művezetését, felépítését és leszámolását. Ugyiszintén gazdasági épületek, silos és mindennemű beton és vasbeton munkák szakszerű elkészítését iroda és gyártelep:

3821 **ARAD,**
Erzsébet-körút 59. sz.
Telefon szám 65.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron

nyomva

2 koronáért.

1910—1911. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministerium 61369-II-89 szám alatt kelt intézkedéssel jóváhagyott 12657-884 sz. szabályrendelete alapján azon ház és telek tulajdonosokat kiknek házuk előtt a járda, kövezet, vagy asfalt burkolattal ellátva nincsen, felhívom elkeik előtt a gyalogjártót folyó évi november hó 30-ig terjedő idő alatt 1 1/2 méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cm. vastagságban homok réteggel ak-

ként látassák el, hogy a víz lefolyó árok vagy folyóka felé 5 centi méternyi eséssel bírjon.

Köteles továbbá háztelek tulajdonos a gyalogjárók mellett elvonnuló vízlevezető árkot telke és háza utca vonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és méret szerint kiásatni és azt tiszán tartani, nemkülönben köteles ezen vízlevezető árkokon keresztül a kocsiját bejárnatni hidit építeni s azt folyton jókarban tartani.

Kik ezen rendeletnek e eget nem tesznek, 4 koronától 50 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére minden további felhívás nélkül hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása ezidő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homok szükségletét az erre utaltak a nagyobb vizállás beállta előtt szerezessék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vételni nem fog.

Sarlot,
főkapitány.

Fakereskedésben

jártas

4839

fiatal ember

aki a német és román nyelvet bírja, azonnal

felvétetik

Folkmann és Tsa

cégnél **Ujaradon.**

Gyors és pontos kiszolgálás!

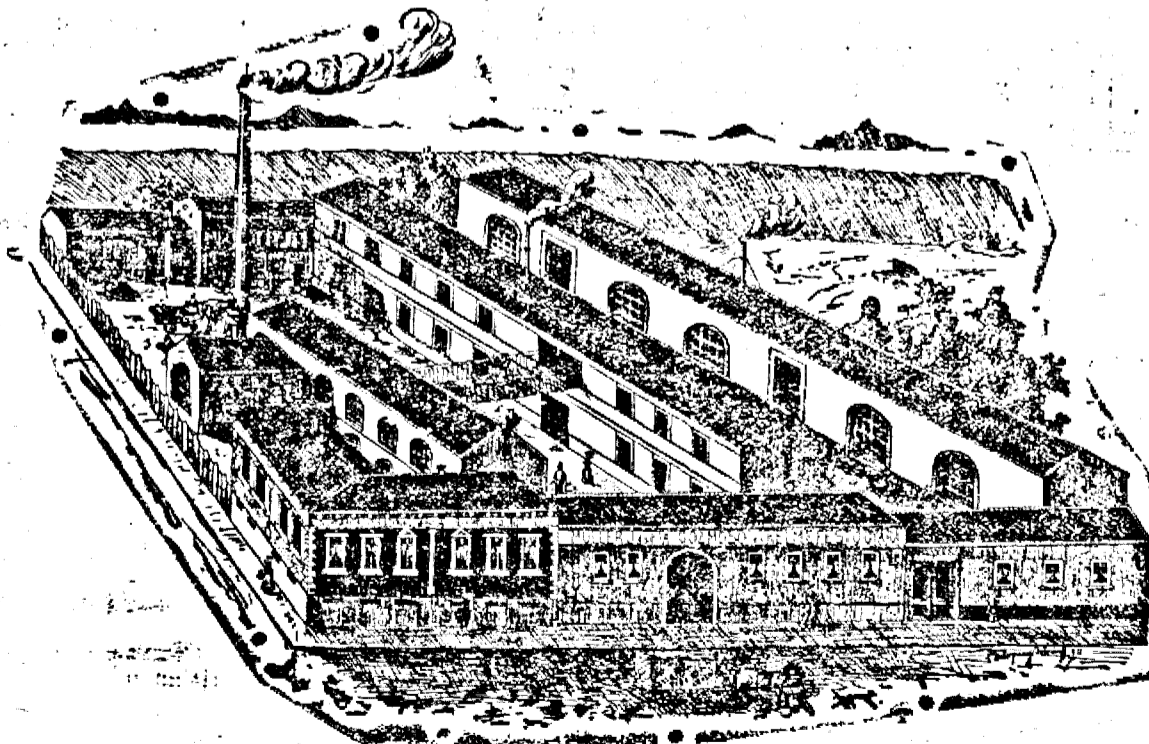
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: **Tököly Imre-utca 38—40—42.**

Alapítottott:
1858.

Mindennemű
férfi és női felöltőket
" "
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg tisztít.

Telefon szám
459.

Ingeket, gallérokot, kézelőket, házi ruhát, kelengyékstb. hófehéren (minden marószert kizárásával) mos és fényesen vasal.

Helybeli gyűjtőtelepek: **JÓZSEF PŐRCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ.**
Videki gyűjtőtelepek: **DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.**

Szíves pártfogást kér kéz szolgálatl **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Ha rovatban minden szöveg egy-egy sorra kerül, az ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőh-ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 184. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utolványon küldendők — a szövegeket a műveg előző — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzelendő. Hirdetés megkezdésénél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, on eseten, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetés díja a szavak száma szerint számított. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratos névvel jelszavakkal jelszavakkal. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kiválasztás díjával megismerked. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Egy kísérlet

elegendő hozzá, hogy a „Mimosa”-tej-crém esodás arcfinomító hatásáról meggyőződjön. Egy tégely ára 1 korona. Egy drb. szappan 70 fillér. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 8621

Intelligens,

30 éves hivatalnok, szép, fiatal, lehetőleg független leány állandó ismeretségét keresi. Levelek „Kellemes” jelígre kéretnek a kiadóhivatalba jelezve. 5076

Női kezek

ápolására legjobbak Vojtek és Weisz kézfínomítója. III-3329

Állandó

foglalkozással bíró, fiatal nő ismeretségét keresi díszkrét uri ember. Levelek „Keresem a boldogságom” címre a kiadóhivatalba kéretnek. A feladott levelet kérem a lapban jelezni. 5078

Angol és francia

Illatszerek, pouderek, szappanok, fésűk, hajtűk és hajkefék dus választékban. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 8621

ALKALMAZÁST NYER.

Dagasztónők

kenyérsütődében felvétetnek, Sarkad-Part-utca 1. sz. 4284

Teljesen gyakorlott

ügyvédjelöltet keres október 1-ére Dr. Parecz Béla ügyvéd, Batthyány-utca 27. szám. 4264

Könyvvezető

szerényebb fizetéssel kerestetik aradi fűszernagykereskedésbe. — Ajánlatok „Szorgalmas” jelígre a kiadóhivatalba kéretnek. 3229

Egy mindenre főzőnő

izr. családhoz kerestetik. Fizetés megegyezés szerint. Cím a kiadóhivatalban. 4835

A magyar-francia

biztosító társulatnál Aradon egy gyakornok és egy üzletszerző azonnal alkalmazást nyer. 4837

Főzésben,

háztartás vezetésében tökéletesen jártas nőt keresek vidékre. Cím a kiadóhivatalban. 4838

Fiatal gyakornok

fizetéssel felvétetik. Pollák Arno'd szállító. 4338

ALKALMAZÁST KERES.

Egy kiszolgált katona

keres egy hivatalszolgát, vagy egy faraktár felügyelői állást. Cím a kiadóhivatalban. 4259

KIADÓ LAKÁS.

HÁZI URAK! Akinek kiadó lakása van, a leggyorsabban adhatja ki akkor, ha az „Aradi Közlöny”-ben hirdeti.

Egy 2 szobás lakás

és egy 1 szobás lakás október 1-re kiadó Fácán-utca 3a. sz. alatt, bővebbet Angyal-utca 25a. szám alatt. 4267

Magánház,

Ilona-utca 4. szám, 3 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, tágas udvarral, szép kerttel október elsejétől kiadó. 4096

A Tökölly-tér melletti

Lujza utcában emelt kétemeletes házban modern, három szobás lakások november 1-re kiadók. Bővebbet Bem-utca 3. sz. alatt. 4168

Kiadó nagy üzlethelyiség

Tökölly-tér Tabakovits-házban lévő nagy saroküzlethelyiség, az utcára hat tágas nyílással, pincehelyiséggel együtt azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 3505

Utcai lakás

2 szoba, mellékhelyiségekkel csendes házban kiadó. Demeter-utca 111/a. sz. 4184

Ha butorozott szobáját

jól akarja bérbeadni, úgy forduljon a Gyorsfutár vállalatához. Telefon 848. 4261

A Lipót-utcai 4/c. számú

magánház, 5 szoba, elő- és fürdőszoba, téli és nyári konyha, 2 kamara, pince és egyéb mellékhelyiségekkel, vízvezeték és gázvilágítással november 1-től 900 koronáért kiadó. Bővebbet Tothy háztulajdonosnál, (Aranykéz-utca 12. sz.) 4297

Elegánsan

berendezett, külön bejárattal butorozott szoba azonnal vagy szeptember 15-ére kiadó, Rákóczy-utca 4. sz., ajtó 2. sz. 4288

LAKÁST KERESNEK.

Ha lakást keres,

időt és fáradságot takarít meg, ha a Gyorsfutár vállalatához fordul. Telefon 848. 4262

VÉTEL ÉS ELADÁS.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak Csermón és Piskin. 8451

Olcsó bevásárlás!

Ha olcsó és jó szitát akar venni, akkor keresse fel Mandi Károly szita és rosta készítő Vörösmarty-utca 3. (Szinházzal szemben.) 3723

Vásároljon

ottan, hol a legjobbat olcsón veheti, ez csakis Klein József Arad, Petőfi-utcai cipő üzletében lehetséges, hol úgy a járt gyártmányu, mint valódi amerikai formájú cipők nagy választékban kaphatók. Városi és megyei telefon 826. szám. 8725

Tea törmelék

finom, zamatos logolcsóbban Vojtek és Weisznál. III-3329

Egy üzleti berendezés

olcsó árban eladó. Sütő Józsefnél, Forray-utca. Ugyanott kiselezett porcellán kapható, kilónként 20 kr.-ért. 4009

Hegyi csemege azelő

teljesen érett, a legjobb fajokban, nagy mennyiségben kapható Palkó Lázár szőlőgazdaságában. 8131

Gyári áron alóli

jó és olcsó női, férfi és gyermek cipők nagy választékban csak az Amerikai áruházban, Salacz-utca 1. sz. Róna Jenőnél szerezhető be. 8988

Iskolakönyvek

a legújabb kiadásban, a tantestületek által előírt író és rajzszerek, valamint az összes iskolai cikkek előnyösen szerezhető be Pichler Sándor könyv-, papir- és írószerekkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. 2551

Fűszerüzlet berendezést

tizedes mérleggel veszek. Értékezhetni Farkas Ferencnél Demeter-utca 107. sz. délben. 4299

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és Weisznál. III-3329

Egy amerikai költő-gép

mely 250 liba, vagy csirke tojást költ ki egyszerre, önműködő hőszabályzóval, hőmérővel és műtyukokkal együtt felszerelve eladó. Megtekinthető Kovács László, Orczy-utca 5. 4826

Poloskák

és azok petéinek biztos kiirtására Radical poloskairtó folyadékot használjon. Egy üveg 60 fill. Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria. 8621

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szerezhető be, kinnek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Mosó delain blonok

1.45 árban minden színben és nagyságban kaphatók Hoffmann Sándor cégnél. Arad, színház épület. Vidéki rendelésnél szín és bőség megjelölése elegendő, meg nem felelés esetén kicserélteik. Úgyes kirakat rendező segéd ajánlatát kérem. 1941

Eladó

fedeles könnyű hintó. Novák Péter fakeskedése Óvár-tér. 4884

Egy teljesen

új hálószobaberendezés eladó elköltözés miatt. Boros Béci-tér 7., I. emelet 5. Kohn Adolfiné. 4842

Karácsonyról

visszamaradt legdivatosabb doboz levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiárusítva Ingusz I. és Fia könyv és papírkereskedésében Andrassy-tér 16. Maurer-féle kilométer automobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér. 555

Eladó

elköltözés folytán jó karban lévő ebédlő és hálószoba berendezés. Bővebbet Szent László-utca 7. sz. földszint 2. sz. 4110

**Biztosítom,
hogy nem bánja meg**

ha finom 14 karátos
arany ékszer, zseb
és modern hárfá ütő
inga-órát akar venni,
vagy javíttatni,

ha felkeresi

**ZINNER
VILMOS** 8102.

műórák és ékszerész üzletét

Forray-u. Szabadság-
téri sarok-épületben.

Ha rovatban minden nap egy-
napot helyettesítéssel 400 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 161. sz. sz.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Börzsönyi út: 267. sz.

Ha rovatban minden nap egy-
napot helyettesítéssel 400 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

Kivételre díjazás: megvesztett. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

Zálogházból

újított arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad **Farkas Streicher**
Arad, Tőkély-tér 1. 2974

OKTATÁS.

Gyenge tanulókat

összevont magánvizsgálatokra is
felelősséggel elvállal, ugyiszintén
bejárókat lelkiismerettel előkészít
Ist. Fiuinternátus Arad, Chorin
Áron-utca 1. sz. 4265

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint,
Vojtek és Weiszról. III-3329

ÜZLETEK.

Angyal-utca 25a. sz. ház,

melyben egy régóta fennálló jó-
forgalmu szatócs-üzlet van, eladó. 4268

Egy jóforgalmu 4381

vegyeskereskedés igen forgalmas
helyen más vállalat miatt, igen
előnyös feltételekkel, azonnal át-
adó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy jó, forgalmas

szatócsüzlet, országut mentén,
egyedül álló, italméréssel, dohány-
tőzsdével, eladó Kurticsi-ut 21. sz.
4327

INGATLAN.

György-utca 5. sz. magánház

szép gyümölcsös kerttel, szabadkéz-
ből eladó. Bővebbet ugyanott. 4212

Galsán,

három kis holdas szőlő terméssel
és kolnával, teljesen felszerelve
eladó. 4281

KÜLÖNFÉLE.

Ügyes kárpitos

ajánlkozik a szakmába bármily
kárpitos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, ugy saját műhely-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemelés
nélkül. Stáhl M., Csernovits Péter-
utca 8. sz. 2287

Augusztus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferencz-téri
polgári fiu-iskola mellett a „Miner-
va” könyv- és papirkereskedés.
Knieszer Imre és Tsa. 3988

Épület és díszműbádogos

munkákat legjutányosabban készít
ugy helyben, mint vidéken Diamant
Jenő Weitzer- és Kazincy utca sarkán
(Polgári iskolával szemben.) 3681

Reclam vállalatához

pénzes társ kerestetik. Ajánlatok
„Reclam” jelige alatt kéretnek a
kiadóhivatalba. 4885

Női fésűk,

hajtük, legújabb, legdivatosabb
mintákban Vojtek és Weiszról. III-3329

Kötegyáni vasuti állomástól

5 pernyi távolságra fekvő 150
holdas tagbirtok gazdasági épüle-
tekkel és takarmánnyal együtt
1911. október 1-jére haszonbérbe
kiadó. Értekezhetni a tulajdonos-
nál dr. Rokszin György ügyvéd.,
Nagyvárad. 4173

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám.
(Zrinyi-utcal oldalon.) 8448

Nappal elegáns fotel,

éjjel kényelmes ág a Szopperlaung-
féle szabadalmazott zsölye (fotel)
már 95 koronától kezdve. Divánok,
ottománok, összecukható párnázott
vaságy vagy három réti afrik mat-
racok, ruganyos matracok, levarott
szalmazsákok legolcsóbb bevásárlási
forrása Reiner J. Gyula kárpitos és
diszítőnél Arad, Lázár Vilmos-utca
1-2. sz. 4066

Elegáns

béраutók

tnrára, napra, órára Deák Ferenc-
utca 8. sz. Telefon 816. 2728

Istálló

4 lóra, kocsis lakással és
mellékhelyiséggel, lehetőleg
az állomás közelében, Rad-
nai-, vagy Pécskai-uton ke-
restetik. Ajánlatok **MOLNÁR
MIKSA** Arad, Központi-
szálloda kéretnek. 4841

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban 1881

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az udvarban)

A közelgő iskolai idényre

ajánlom a m. t. szülők b. fi-
gyelmébe dus választéku divat-
szövet raktáramat. A szövetek
méterenként is eladatnak, va-
lamint elegáns diáköltönyök és
felöltők jutányosan készített-
nek.

Schäffer Henrik

ARAD, Andrásy-tér (Bing-ház.)

Telefon 208. szám

Paradicsomot

30 klgr.-mos kosarakban,
saját embereivel házhoz
szállitva, ajánl 7 fillérért
kilogrammonként :: 4222

Faragó Gyula

konyhakertészete Arad-Gáj.

Telefon 544. szám.

Nagymennyiségű maculatura

jutányos áron
eladó.

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weitzer János-utca 2. szám.
Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb
árakon. — Raktáron tartok 50 da-
rab használt kerékpárt 50 koroná-
tól feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszot javító-műhely.

Intézeti leányfelöltők és leánykostümök

Őszi ujdonságok.

Gyászruhák, gyászbluzok.

Legujabb angol női felöltők

Divatkabátok ■

Kosztümök ■

Aljak ■

Divatbluzok ■

Jupponok ■

Gyermek ruhák ■

Legnagyobb választékban és legjutányosabban beszerezhető:

Radó Gyula

új divatáruházában, Arad,
Andrássy-tér, Weitzer-utca sarkán.

Telefon 238.

4147

Gróf Zelenski ötveneségi műmalma lisztraktára.

Telefon 810.

Értesítés.

Telefon 810.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni,
hogy lisztraktárunkat **Boros Beni-tér 11. szám alól**

Szabadság-tér 5—6 szám alá helyeztük át,

ahol elismert elsőrendű örleményeinket, valamint saját termésű hüvelyes veteményeinket, úgy nagyban, mint kicsinyben árusítjuk.

Tisztelettel

Gróf Zelenski ötveneségi műmalma lisztraktára.

3881